

bb. 1. / megfiatalodo mszbt... 2. folyt./rj

uk. nemrég meghirdettük az évfordulóhoz kapcsolódó fotópályázatot, amelynek díjnyertes munkáiból jövőre az mszbt fotókiállítást küld moszkvába. ezen kívül amatőr fotópályázatot hirdetünk a szovjetunióban tanuló magyar ösztöndíjasok és aspiránsok részére is. ez év őszén több nevezetes évfordulóról emlékezünk meg: többek között puskin születésének 175. évfordulójáról. egy sor érdekes kiállítás gazdagítja a következő hetek kulturális programját. tárlat nyílik neves szovjet művészek, tudósok, közéleti személyiségek portréit ábrázoló képzőművészeti alkotások reprodukcióból. az iparművészeti muzeumban gruz ötvösművészek remekeiből lesz bemutató. a budapesti zenei hetek programjában különleges zenei csemegét ígér az urali állami népi kórus vendégszereplése. a hazai közönség megismerkedhet a gruz drámai színház társulatával is.

- Lényeges, hogy az egymást követő rendezvényeket minél több tartalommal, értékes ismeretekkel töltsük meg. baráti társaságunk továbbra is megkülönböztetett figyelmet fordít a tagcsoportok munkájának segítésére, öntevékenységük fokozására. tagcsoportjaink eleven, széles tömegmozgalomként működnek, méltón fejezik ki és reprezentálják népünk őszinte, baráti érzéseit a szovjet nép iránt. - fejezte be nyilatkozatát nagy mária. /mti/

-.-

bb. 2. a főiskolai rang: kötelez - korszerűsítési tervek a pedagógusképzésben

1/szö/gg/rj -cz

1974. szeptember 17.

Legutóbbi ülésén az elnöki tanács a tanítóképzés színvonalának emelése, a pedagógiai munka társadalmi megbecsülésének fokozása érdekében törvényerejű rendelettel tanítóképző főiskolák létrehozását határozta el. ennek alapján a bajai, a budapesti, a debreceni, az esztergomi, a győri, a jászberényi, a kaposvári és a sárospataki tanítóképző intézetet - változatlan képzési feladattal - fokozatosan tanítóképző főiskola rangjára emelik.

mit jelent a pedagógusképzés korszerűsítésének folyamatában a főiskolai rang elérése? milyen tervek foglalkoztatják az oktatási minisztérium illetékeseit az általános iskolai pedagógusképzés, az óvónőképzés munkájának továbbfejlesztésében? ezekről a kérdésekről beszélgetett az mti munkatársa dr. pálmái kálmán főosztályvezető-helyetttel és miklósvári sándor osztályvezetővel.

/folyt.köv. /

9

- 3 -

bb. 2. / a főiskolai... 1. folyt./rj

a minisztérium vezetői emlékeztettek arra, hogy a központi bizottság két évvel ezelőtti, az állami oktatás helyzetéről és fejlesztési feladatairól hozott határozata kimondja: az oktatás továbbfejlesztése megköveteli a pedagógusképzés színvonalának emelését, széttördezetttségének megszüntetését, egységes alapelvek szerinti rendszerének kialakítását, illetve továbbfejlesztését.

a tanárképző főiskolák, a tanítóképző és az óvónőkészítő intézetek az elmúlt hat év alatt tartalmi és mennyiségi értelemben egyaránt dinamikusan fejlődtek. az első évfolyamra felvett hallgatók száma hat esztendő alatt majdnem megkétszereződött. ennek ellenére az óvodákban 18 százalék, az általános iskolákban 5.8 százalék a képesítés nélkül dolgozók aránya, ezeknek azonban több mint 80 százaléka szervezett tanulmányokat folytat a megfelelő szintű pedagógus-képesítés megszerzése érdekében. jellemző adat, hogy a tanárképző főiskolákra hat esztendővel korábban 1028 felsőévest vettek fel, jelenleg 1777-et. hasonló arányú mennyiségi növekedés jellemzi a tanítóképzők elsőéveseinek létszámát: hat év alatt 600-ról 1200-ra emelkedett. a felsőfoku óvónőkészítőben ugyanez az arány 330-ról 591-re emelkedett. együttvéve valamennyi intézménytípusban 1958-ról 3470-re nőtt az elsőévesek száma.

az általános iskolai pedagógusképzés tartalmi követelményeit a tavalyi tanévben bevezetett új tanterv, óra- és vizsgaterv reprezentálja. ezzel együtt továbbra is napirenden szerepel a képzés tartalmának korszerűsítése, különösen abban az értelemben, hogy az általános iskola tartalmi fejlődésére és változásaira gyorsan és az igényeknek megfelelően reagáljanak a szükséges szakemberek képzésével, továbbá, hogy a szaktárgyi képzés színvonalát a tudományok újabb eredményeinek felhasználásával is állandóan növeljék.

az általános iskolák és az óvodák jelenlegi munkaerő-szükségleteit és a távlati igényeket figyelembe véve elsősorban a tanítóképzés és az óvónőkészítés további mennyiségi növelésére van szükség. a tanítóképzés tartalmi korszerűsítését a már anakronisztikusnak ható polihisztor jelleg feloldásával kell megoldani. ennek érdekében - az általános iskola szervezeti fejlődésével összhangban - olyan képzést kell fokozatosan növekvő arányban létrehozni, amelyben a tanítójelöltek az anyanyelvi, a matematikai és a környezetismereti alapismeretek mellett választhatnak egy ugynevezett készség-tantárgyat /éneket, rajzot, testnevelést, orosz nyelvet, gyakorlati foglalkozást/ és ebben magasabb színvonalú, speciális képzést kapnak.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 2. / a főiskolai... 2. folyt./rj

ez a képzési forma, miután figyelembe venné a tanítójelöltek készségeit és képességeit, következésképpen lényegesen csökkentené terhelésüket, ugyanakkor munkájukat szakszerűbben és magasabb színvonalon tudnák végezni.

ebben a vázolt folyamatban természetesnek tűnik, hogy a tanítóképző intézetek főiskolai rangra történő emelése egyúttal jelent társadalmi megbecsülést és kötelezettségeket is. a feladatokat tehát valamennyi érdekeltnek - oktatóknak és főiskolásoknak egyaránt - olyan színvonalon szükséges megvalósítani, hogy azok a lehető legeredményesebben szolgálják a korszerűsítést.

az elnöki tanács egy másik törvényerejű rendelete értelmében a szombathelyi tanítóképző intézetet, ahol a pécsi tanárképző főiskola kihelyezett tagozataként már eddig is volt tanárképzés, önálló tanárképző főiskolává szervezik át. akik ezt a főiskolát elvégzik, általános iskolai tanári, vagy általános iskolai tanári és népművelő, avagy általános iskolai tanári és könyvtárosi oklevelet kapnak. ezt indokolta a főiskolák földrajzi helyzete is. míg a dunántúlon egy tanárképző főiskola létezett - pécsen - ugyanakkor a tiszántúlon három is működött - nyíregyházán, egerben és szegeden. a szombathelyi főiskola a megye és a város anyagi, illetve erkölcsi támogatásával egy 24 tantermes általános iskola építésével - amelyből 16 tanterem már elkészült - 800-900 személyes tanárképzési intézménnyé fejleszhető. ezt követően a tanárképző főiskolák felvételi keretszáma már nem emelhető, de nem is szükséges, különösen, ha hozzászámítjuk a három tudományegyetemen végző középiskolai tanárokat is, akiknek egy része általános iskolában vállal állást. a tanárképző főiskolák egyébként 1976-ra már teljes létszámmal képezik jelöltjeiket. az általános iskolai és az óvodai pedagógusképzés tartalmi, szervezeti egységének fejlődését segítette elő az 1970-ben született törvényerejű rendelet, amely felhatalmazást adott arra, hogy a tanárképző főiskolák tanítókat és óvónőket is képezzenek. erre a feladatra rendezkedett be a nyíregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola./mti/

-.-

- 5 -

bb. 3. évadnyitás a szocialista brigádok klubjaiban

i me/s/e hi -cz

1974. szeptember 17.

aktiv, közösségi művelődést a szocialista brigádokban -, ezzel a jelszóval nyitják meg a következő napokban a szocialista brigádok, brigádvezetők klubját a főváros több művelődési házában. szeretnék elérni, hogy az üzemi dolgozók művelődése ne korlátozódjék filmek, színházi előadások, kiállítások megtekintésére, a fizikai munkások - főleg az ifjak - maguk is tevékenyen vegyenek részt a szakkörökben, a műkedvelő művészeti csoportokban, a művelődési életben. törekvésük kedvező visszhangra talált. a xi. kerületben 27 nagyüzem - mint a magyar kábelművek, a beloianisz híradástechnikai gyár, a gamma optikai művek - a nyár folyamán szerződést kötött a fővárosi művelődési házzal a munkás művelődés támogatására. a népművelők javaslatokkal, tapasztalattal, rendezvényeikkel segítik a szocialista brigádokat kulturális vállalatásaik meghatározásában és teljesítésében, a vetélkedőkre való felkészülésben; bevonják a brigádok tagjait a művelődési ház tevékenységébe, az üzemekben kihelyezett tanfolyamokat, az ifju brigádtagnak külön foglalkozásokat, összejöveteleket, találkozókat szerveznek. az évadnyitás után együttesen alakítják ki azokat a formákat, amelyek leginkább kielégítik az ifjuság kulturális igényeit.

a csepel művek munkásotthona is tág lehetőséget nyújt az aktiv művelődésre. az új évadban megalakítják a színházbarátok körét és ennek keretében a nemzeti színház rendezőivel, művészeivel vitatják meg a munkásotthonban bemutatott színelőadásokat. új kezdeményezés az irodalmi presszó is, ahol az érdeklődők kötetlenül beszélgetnek a műsor szereplőivel, kedvelt művészekkel. az arcképek sorozatban egy-egy neves költőt, író, tudóst, közéleti személyt mutatnak be. a vendéglátók a brigádok, amelyek előzőleg felkészülnek a fogadásra, elolvassák, tanulmányozzák vendégeik műveit, alkotásait. ezenkívül várják a munkásokat a vegyeskórusba, a női kamarakórusba, a fuvószenekarba, az irodalmi színpad színjátszó csoportjába, a fotó- és a csillagász-szakkörbe, az olvasó munkásklubba is. javában folyik már a jelentkezés a meghirdetett rendezvényekre. csupán az acélműből többszáz dolgozó nevezett be a különféle kulturált időtöltést, szórakozást nyújtó programokra.
/folyt.köv./

- 6 -

g

bb. 3. /évadnyitás...folyt./e

az i. kerületi tanács művelődési házában a népművelési intézet közreműködésével aktivizálják a művelődni vágyó munkásokat, hogy így megtalálják a közösségi művelődésnek a munkahelyi sajátosságokhoz igazodó vonzó formáit, amelyeket országszerte alkalmazhatnak majd. a klub módszertani fórumként is szolgál tehát. /mti/

-..-

bb. 5. társasutazást „szervezett”, „fedezetlen csekkel fizetett a család

i bc/tr/e hi hgy

1974. szeptember 17.

nem mindennapi módon csapott be hiszékeny embereket peller béla 46 éves takarító kisiparos, budapesti lakos: az 1972-es osztrák-magyar labdarúgó mérkőzés alkalmával ismerősei körében elhíresztelte, hogy ő is szervez társasutazást bécsbe. a jelentkezőktől 600 forintot és fényképet kért az utlevél kiváltásához. ígérete ellenére semmiféle társasutazást nem szervezett, ilyen céllal utazási irodánál nem járt el, az „ügyfeleitől”, kicsalt pénzt pedig elköltötte. peller hétezer forintot kért kölcsön egy férfitől, azzal az indokolással, hogy önelszámoló rendszerű borozót szándékozik nyitni, s annak berendezéséhez van szüksége az összegre. mivel tartozását nem egyenlítette ki, a kölcsönadó kérésére a bíróság fizetési meghagyást bocsátott ki, majd végrehajtási lapot állított ki. ekkor peller a kölcsönadó nevében hamis beadványt intézett a végrehajtói irodához, amelyben a lefoglalt, de időközben eladott, ingóságok elszállításának mellőzését kérte. hasonlóan járt el egy másik hitelezője esetében is, amikor a lefoglalt televízió-készüléket értékesítette. mint kisiparos, csekkszámát nyitott az egyik otp-fiókban, majd tartozásának kiegyenlítésére több alkalommal fedezetlen csekkel adott át hitelezőinek. egyik hitelezőjének tévedésből ötezer forintot kifizettek a csekkekre. amikor peller tudomást szerzett erről, különböző ürügyekkel elkérte a pénzt, s egy másik csekkelvételi lapot adott át neki hasonló összegről, amit viszont már nem váltottak be a bemutatáskor.

a központi kerületi bíróság peller bélát egyévi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte, s kártérítésre is kötelezte. /mti/

-..-

- 7 -

g

bb. 4. rendelőintézet, munkásszállás, műteremház a vi. kerületben

i nm/s/e hi -cz

1974. szeptember 17.

Budapest egyik legsűrűbben lakott városrésze, a vi. kerület a közeljövőben néhány fontos közhasznú épülettel gazdagodik. Mint gázsó Mihály főmérnök, a tanács műszaki osztályának vezetője elmondta az Mti tudósítójának, több mint 100 millió forintot szán a máv új központi rendelőintézetének létrehozására, amely a Rudas László utca 103-109. szám alatt épül. A kórház mellett emelkedő új intézmény mintegy 70 százalékgig elkészült. A közeli Rippl Rónai utcában a köztisztasági vállalat emel többemeletes munkásszállást, amely hamarosan tető alá kerül. A kerület legszebb zöld területén, a hajdani epreskertben új műteremházat készülnék átadni a képzőművészeti főiskola számára. Még az idén hozzákezdenek a Jókai tér 9. szám alatt, a volt kasszinó szomszédságában - a Medosz védnöksége alatt - egy kilenc emeletes vendéghotthon építéséhez. Az acélvázás, reprezentatív épület első emeletén tanácskozó helyiségek lesznek, a második emeleten értekezletek megtartására szolgáló szobákat rendeznek be, a harmadik emeletől a kilencedikig szálloda üzemel majd.

Javában készül az irodalmi színpad új otthona. Kialakították már a színészek öltözőit és a társalgókat. A népköztársaság utja 33. szám alatt a belvárosi vendéglátóipari vállalat vendéglátó kombinátot kíván kialakítani bisztróval, preszóval, nem utolsósorban pedig nagyforgalmu önkiszolgáló étteremmel. Sokan panaszkodtak, hogy a Rippl Rónai utca közelében nincs közért. Most ez a kérdés is megoldódik: a Rippl Rónai utcában a vasutegészségügyi igazgatóság nővérszállást épít, amelynek földszintjén abc-áruház kap helyet.

Nagyáruházzá alakítja át a Majakovszkij utca 56-58. szám alatti helyiséget a budapesti textilnagykereskedelmi vállalat. Ugyancsak ebben az utcában teljesen felújítják a Bartók Zeneművészeti Szakközépiskola épületét, ahol egyúttal tetőtér beépítésére, új tantermek átadására is mód nyílik majd. A Liszt Ferenc tér 4.-5. szám alatti autókerület teljes rekonstrukciója is folyamatban van. /mti/

- 8 -

g

bb. 6. az ujkőkortól a iv. századig - ötezer éven át lakott települést tártak fel Borsodban

vid/e ká hgy

1974. szeptember 17.

Szerencs nagyközség szomszédságában, az ugynevezett Taktadöldvár környékén, a földkitermelés során értékes régészeti lelet került felszínre. Mintegy méteres földtakaró alól előkerült leletek - köztük anyagból készült hálósúlyok, édesvízi kagylómaradványok - azt bizonyítják, hogy valamikor a környéket víz övezte, s az itt lakók - időszámításunk előtt mintegy négyezer évvel, az ujkőkorszakban - élelmük egy részét a vízből szerezték. A leletek legértékesebb része egy agyagkorsóba rejtett 12 cőbalta. A korsó alján csiszolt, kettéhasított vaddisznóagyart és átfurt csontdarabot találtak, amelynek kultikus jelentőséget tulajdonítanak a régészek. Leletek kerültek elő a rézkorból, valamint egy őrlőkö az időszámítás utáni iv. századból.

A leletek tanúsága szerint a taktadöldvári részen az időszámítás előtti 4 000-tól az időszámítás utáni 400-ig, csaknem ötezer éven át egymást váltották a különböző néptörzsek. /mti/

- 0 -

bb. 7. gesztenyevirágos utca pécsett

vid/e ká -cz

1974. szeptember 17.

A szokatlanul meleg szeptemberi időjárás a vadgesztenyefák tömeges másodvirágzását idézte elő pécsett. A fák és cserjék tavaszi pompája gyakori jelenség ilyentájt a mediterrán éghajlatu mecsek alján, most azonban egész fasorok borultak ismét virágba a város területén. Különösen megkapó látványt nyújt az ódon hangulatu káptalan utca, amelynek majdnem minden vadgesztenyefáján megjelentek a másodvirágok vagy az új levelek. Itt áll pécs legrégebbi lakóháza - most a Zsolnay múzeumnak ad otthont -, s a közelében lévő egyik fán mintegy száz gyertyaszerű virág diszlik. Ez a fa egyébként lombját augusztusban lehullatta már. A többi fán viszont három évszak - tavasz, nyár, ősz - látható együtt. A szeptemberi virágok valamivel kisebbek, és az új levelek némileg halványabbak a tavasziaknál. /mti/

- 0 -

- 9 -

g

bb.8. megyei munkajogi bizottságok alakulnak

1/ol/gg/ie/a/hgy

1974. szeptember 17.

félidejénél tart a megyei tanácskozások szeptemberi sorozata, amely megelőzi a munkaügyi döntőbizottságok elnökeinek október végére tervezett iii. országos tanácskozását.

a legutóbbi tanácskozás óta csaknem hat esztendő telt el, s ez idő alatt jelentős változások következtek be a vállalati munkaügyi döntőbizottságok irányításában; 1973 január elsejével a területi munkaügyi döntőbizottságok hatáskörét a munkaügyi bíróságok vették át. a másfél éves tapasztalatok alapján dolgozták ki a munkaügyi miniszter és a szakszervezetek országos tanácsának irányelveit a munkaügyi döntőbizottságok munkáját segítő megyei munkajogi bizottságok megalakításához és működéséhez. ezek tagjai részint egyes területi szervek delegáltjai, lesznek, részint olyan szakemberek/ vállalati munkaügyi osztályvezető, jogtanácsos mdb elnök, munkaügyi bírósági ülnök, stb/, akiket a megyei/fővárosi/ tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek megyei tanácsa erre felkér.

részben az új bizottságok megalakítása, részben a 25 esztendő jubileum teszi időszerűvé a tanácskozás ez évi összehívását. ugyanis az 1965 januárjában megalakult munkaügyi döntőbizottságok jogelődjének azokat az egyeztető bizottságokat tekintik, amelyek 1949-ben létesültek, azzal a céllal, hogy az akkor megkötött kollektív szerződések vitás kérdéseiben eljárjanak.

a munkaügyi döntőbizottságok sajátos igazságszolgáltatási szervek, üzemi demokráciánk sajátos intézményei. munkájukat a jogszabályok rendelkezései alapján vállalati keretek között, a dolgozók közreműködésével, és ellenőrzése mellett végzik. a jelenlegi több mint 7000 munkaügyi döntőbizottságban a dolgozók által saját kollektívájukból választott mintegy 50 000 tisztségviselő, illetve tag dönt évente mintegy 100 000 panaszügyben./mti/

--

8.00/a

- 10 -

2su 845

bb.9. együttműködés a nehézvegyipari kutató intézet és a bulgáriai növényvédőszer kutató intézet között

vid/ká/a/-cz

1974. szeptember 17.

együttműködési megállapodást kötött a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet és a bulgáriai növényvédőszer kutató intézet. kidolgozták azt a sokoldalú munkatervet is, amely az együttműködést szabályozza. ennek értelmében a bolgár szakemberektől elsősorban új gombaölőszerek előállítását várják, amelyhez a veszprémi kutatók technológiai útmutatást adnak. a veszprémi kutatóktól elsősorban az új gyomirtószereket igénylik. a megállapodás szerint a jövőben az új bolgár és magyar szereket kölcsönösen kipróbálják, eltérő talajadottságok mellett. a hivatalos együttműködést megelőzően a két ország növényvédőszer kutatói már megtették az első lépést az együttműködéshez. a nehézvegyipari kutató intézetben ezekben a napokban értékelték a mancozeb ellenvezetési peronoszpóra elleni bolgár szert. a tapasztalatok szerint a magyar adottságok mellett éppen úgy megállja helyét, mint a melegebb bolgár szőlőskertekben./mti/

--

bb.10. falufásítás, park-felújítás, szolnok megyében

vid/ká/a/-cz

1974. szeptember 17.

az alföld fában szegény vidékén, szolnok megyében természetfejlesztési program végrehajtását kezdték meg. a megyei tanács, a természetvédelmi bizottság és az erdőgazdaság közreműködésével felújítják a régi erdőket, új ligeteket, erdősávokat telepítenek. kiemelt helyen szerepel a tervben a falu fásítása. a falvak fejlődésével ugyanis nem tartott lépést a környezet szépítése. az első sorozatban kijelölt tizenegy járszági és nagykunsági településen az ősszel háromszáz hektáron kezdődik belterületi fásítás.

a program szerint az elhanyagolt kastélyparkokat is felújítják a szenttamási kastélyparkot védetté nyilvánítják, s a százharminc hektáros zöldövezetben létrehozzák a megye második arborétumát. a huszonöt holdas tiszakürti arborétumparkot az ősztől 15 holddal bővítik és növényházat építenek diszfák, cserjék szaporításához./mti/

--

8.10/a

- 11 -

2su 850

bb.11. faforgácslap-felületkezelő üzem épül szombathelyen

vid/ká/a/-cz

1974. szeptember 17-

a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát szombathelyi forgácslapgyárában mintegy százmillió forintos beruházással új faforgácslap-felületkezelő üzemet építenek. a gyárban jelenleg évenként 110 ezer köbméter faforgácslap készül a legkorszerűbb technológiával az építőipar és a bútortipar számára. a sima felületű faforgácslapot az új üzemben tovább finomítják, laminálják, impregnált, különféle vegyi anyagokkal átítatott papírt visznek fel a forgácslapra, s ilyen módon faerezetű, s más mintákkal látják el azt.

az új üzem, amelyet olasz, nszk és hazai gyártmányú gépekkel, berendezésekkel szerelnek fel, a tervek szerint egy év múlva készül el. /mti/

--

bb.12. tatabányai üzem spanyolországban

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 17.

egy komplett üzem felszereléséhez az utolsó vagonnyi berendezést szállították el a tatabányai szénbányák műhelyeiből spanyolországba. a spanyol állami szénbányák a nalonban működő egyik bányája részére korszerű szénmosó és iszapkezelő művet rendelt a tatabányai szénbányáktól. a múlt év közepén írták alá az üzletkötést, s akkor a tatabányaiak vállalták, hogy 13 hónap múlva megkezdik a berendezések, alkatrészek szállítását. az ígértnél jóval korábban indították utnak az első szállítmányokat, s így most a tervezettnél előbb fejezték be a berendezések exportálását. az óránként 90 tonna teljesítményű, egymillió dollár értékű, új szénmosó és iszapkezelő mű a tatabányai mérnökök által kidolgozott eljárással működik majd. a gépek helyszíni szerelése tatabányai szakemberek irányításával történik. a tavasszal már üzembe is helyezik nalonban az új ipari létesítményt. /mti/

--

18.15/a

- 12 -

Enu 900

bb.13. jól gazdálkodnak a vállalatok a műszaki fejlesztési alapokkal - a komárom megyei nebvizsgálata

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 17

a kneb a fővárosban és néhány megyében folytatott vizsgálat alapján veszi számba, hogyan gazdálkodnak a vállalatok a műszaki fejlesztési alapokkal. komárom megyében már össze-sítették a tapasztalatokat. az eredmények - amelyek általában pozitívak - nemcsak azért érdekesek, mert az ország egyik legnagyobb iparvidékéről van szó, hanem azért is, mert a vizsgált vállalatok - így a magyar viscosagyár, a látszerészeti eszközök gára, az esztergomi labor mím - dinamikusan fejlődnek.

a népi ellenőrök megállapították, hogy a műszaki fejlesztési alapok évről évre növekszenek és általában elegendőek a célul tűzött feladatokhoz. a pénzügyi eszközöket mindenütt a szabályoknak megfelelően kezelik. a rendelkezésre álló összegek és a szellemi kapacitások között azonban nincs meg mindig a megfelelő összhang. javítana a helyzetet, ha kevesebb témára összpontosítanák az erőket és nagyobb gondot fordítanának az előzetes műszaki és gazdasági információk beszerzésére.

jóllehet a fejlesztési tervek mindenütt az alaprendelet által meghatározott feladatokat tartalmazzák, az egyes kutatási és fejlesztési témák gazdasági hatását nem értékelhették a népi ellenőrök. ugyanis nem minden vizsgált vállalatnál állt ilyen számítási vagy elemzési anyag rendelkezésre.

komárom megyei nebvizsgálata és javasolja, hogy a központi, vagyis iparági fejlesztési programokat országszerte kezeljék külön a vállalatok a helyi feladatoktól. külön tartsák nyilván azok pénzügyi eszközeit és forrásait is. csak így lehet a rendelkezésre álló eszközöket megfelelően koncentrálni és hatékonyságukat növelni. /mti/4

--

8.20/a

- 13 -

Enu 905

bb 14. a bolgár sajtóbizottság elnökének látogatása

mm/ny hgy

1974 szeptember 17

a kormány tájékoztatási hivatalának meghívására krum vaszilev, a bolgár népköztársaság állami sajtóbizottságának elnöke szeptember 12-17-e között hazánkban tartózkodott és megbeszéléseket folytatott dr. várkonyi piér államtitkárral, a hivatalok közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséről. krum vaszilevet fogadta győri imre, az mszmp kb titkára és huszár istván miniszterelnök-helyettes. a megbeszéléseken részt vett sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb 15. közlekedési balesetek

tm/ny hgy

1974 szeptember 17

a x. ker. petrőczy utca és kőér utca kereszteződésében vincze miklós 18 éves autószerelő, budapesti lakos személygépkocsijával nem biztosított áthaladási elsőbbséget, és összeütközött egy személygépkocsival. a vétlen személygépkocsi utasa, gergely jános 26 éves boltvezető, bagi lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. vincze miklós ellen eljárás indult.

a xviii. ker. vöröshadsereg utja és lakatos utca kereszteződésénél a kijelölt gyalogátkelőhely közvetlen közelében saiban sándor 51 éves üzemvezető, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte özv. molnár istvánné 57 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. saiban sándor ellen eljárás indult.

bödör lászló 45 éves kőműves, budapesti lakos a xxii. ker. 70-es ut és háros utca kereszteződésében motorkerékpárjával gyorsajtás következtében felborult, és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

gohér ferenc 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul haladt át az uttesten a iii. ker. szentendrei ut 14. szám előtt, és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

/folyt köv/
11.03/ny

-14-

Am 11.30

bb 15. / közlekedési....folyt/ny

álló jármű előtt figyelmetlenül lépett az uttestre a xxi. ker. tanácsház téren strohmayer ádám 16 éves iskolai tanuló, és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították./mti/

bb.16. minden munkára alkalmas órát ki kell használni - ülést tartott a mém országos operatív bizottsága

t/kf/tm/ie/a/hgy

1 a mezőgazdaságban

1974. szeptember 17.

kedden tartotta első őszi ülését a mém országos operatív bizottsága, amely dr. mészáros istván elnök vezetésével értékelte a mezőgazdasági munkák helyzetét, felhívta a figyelmet a legsürgetőbb tennivalókra. az ülésen a legérdekeltebb ágazatok - a gabona-, a cukor-, és a boripar, valamint a gépellátás - vezetői beszámoltak arról, hogyan készültek fel az őszi betakarításra.

az utóbbi hetek kedvező időjárása sokat segített a mezőgazdaságnak, ennek ellenére a nyári kéthetes érési késedelem változatlanul fennmaradt, s emiatt több T munkában hátrább vannak, mint a korábbi években. a kukorica, a napraforgó betakarítása, a rizs aratása - amely más években ilyenkor már javában tartott - a legtöbb helyen még el sem kezdődött. a gazdaságok a betakarítás késedelme miatt erejüket azokra a munkákra összpontosították, amelyekre az időjárás lehetőséget adott. a tarlóhántás zömét már befejezték, az őszi vetőszántással országosan 50-52 százalékban végeztek, s megkezdődött az őszi vetés. közülük a rozs és az ősziárpa 15-20 százaléka, a keveréktakarmányok 20-25 százaléka a földben van, s néhány helyen már elvetették az őszi búzát is.

T fontos
a tavalyihoz képest némi elmaradás van a cukorrépa és a burgonya betakarításában - ennek ellenére már valamennyi cukorgyár dolgozik - országosan a burgonya 52 százalékát, az alföldi megyékben a cukorrépa 10-11 százalékát szedték fel és adták át az üzemeknek. a vöröshagyma 80 százaléka már kikerült a földről, s a tavalyival időarányos a zöldség-gyümölcs betakarítása.
/folyt.köv./
11.30/a

- 15 -

Am 12.10

bb.16./ minden.....folyt./-a

a kukorica törése - elsősorban a korai fajtáké - szórványosan kezdődött meg az alföldi megyékben, szedik a csemegeeszőlőt és az almát is. a kukorica tömeges betakarítása és az igazi szüret kezdete elhúzódik, s legalább 2-3, az eddigiekhez hasonló napfényes hétre, fagymentes időre lenne szükség a zavartalan éréshez. a kukorica egyébként jó termést ígér, napraforgóból jobbak a kilátások a tavalyinál, cukorrépából az 1972. évihez hasonló jó termésre számítanak, szőlőből viszont mintegy 20 százalékkal kevesebb termés várható.

a beszámolókból az operatív bizottság megállapította, hogy szeptember végétől minden eddiginél nagyobb munkatorlódás várható a mezőgazdaságban. ezért felhívta a mezőgazdasági üzemeket, hogy minden munkára alkalmas napot, órát maximálisan használjanak ki. az őszi nagy munkáknál számítanak az állandó dolgozókon kívül a nyugdíjasok, a családtagok, az iskolások segítségére is.

az őszi munkákhoz szükséges műszaki-anyagi bázist kedvezőnek értékelte az operatív bizottság. a korábbi évekénél sokkal több gép áll a mezőgazdaság rendelkezésére, a betakarító munka-és erőgépekből változatlanul jó a kínálat. kiegyensúlyozott az alkatrészellátás, eddig nem volt probléma az üzemanyag-ellátással sem. változatlanul problémát okoz azonban - mind a kukoricánál, mind a szőlőnél - a megfelelő tárolási kapacitás hiánya, amelynek enyhítésére az idén is létesítenek ideiglenes raktárakat, s mintegy 80-90 ezer vagonnyi bértárolásra kérték fel a gazdaságokat./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 2-es számú hírünk/ a főiskolai ...../ 1.folyt. 2.bek. 9-10. sorában a szöveg helyesen:

....korábban 1028 elsőévest vettek fel...

2.folyt. utolsó bek. 7.-8. sorában a szöveg:

... helyzete is. míg a dunántúlon egy tanárképző főiskola létezett - pécsett - ugyanakkor az ország többi részén három is működött - nyiregyháza, egerben és szegeden. a szombathelyi....
/mti/

11.35/a

-. -
-16 -

Jm 12.15

bb 17. halálos balesetek

s/ny hgy

1974 szeptember 17

alsóörs belterületén bíró józsef 26 éves postai dolgozó, budapesti lakos személygépkocsival egy utkanyarban áttért a menetirány szerinti baloldalra és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében bíró józsef súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, míg utasa pandela mária 19 éves eladó, budapesti lakos a helyszínen meghalt. hárman könnyebben sérültek meg.

szárföld és kapuvár között jerkó andrás mezőgazdasági szerező, ikrényi lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban kerékpárján közlekedő horváth páll 65 éves, nyugdíjas, szárföldi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a gépkocsi utasa, jerkó andrásné könnyű sérülést szenvedett. jerkó andrás a személygépkocsit tompított világítással vezette. őrizetbe vették.

óbarok belterületén egy motorkerékpáros elütötte kiss ferenc öt éves óbaroki gyermeket, aki egy tehergépkocsi mögül a motorkerékpár elé szaladt. a gyermek a helyszínen meghalt.

dunaföldvár belterületén reizer ferenc 64 éves nyugdíjas, kisapostagi lakos motorkerékpárjával a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárosnak ütközött. a baleset következtében reizer a helyszínen meghalt. a másik motorkerékpár vezetője könnyű sérülést szenvedett. a baleset oka reizer szabálytalan balra kanyarodása.

kecel külterületén kreicsmarik lajos 45 éves gépkocsivezető, kecskeméti lakos személygépkocsival szabálytalan előzés közben az utkanyarban a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében kreicsmarik lajos gépkocsivezető és a személygépkocsiban utazó dr. király istván 45 éves osztályvezető, kecskeméti lakos a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi utasa könnyű sérülést szenvedett.

a szentesi termál tsz berekháti üzemegységében a gabonaszárító tetejéről építés közben leesett horváth lászló 27 éves segédmunkás, szentesi lakos, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálatot munkavédelmi szakértők bevonásával kezdték.

/folyt köv/
11.45/ny

-17-

Jm 12.20

bb 17. / halálos ...folyt/ny

a gyöngyösoroszi ércbányában 200-300 méter mélység között a fel felé haladó szállítókasból kiesett kiss sándor 47 éves gép-szerelő, gyöngyösi lakos, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeit a bányaműszaki felügyelőség bevonásával vizsgálják.

dunakeszin a mechanikai laboratórium gyáregységében a kőműves állásról körülbelül négy méter magasból munka végzés közben leesett villási györgy 50 éves kőműves, dunakeszi lakos, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálatot szakértő bevonásával megkezdték. /mti/

--

áb.18. olaszországba utazott veszprém város vegyeskara

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

veszprém város vegyeskara - amely korábban már számos díjat nyert külföldi szereplései alkalmával - kedden elutazott olaszországba. goriziában résztvesz a nemzetközi kórusversenyen.

zámbó istván karnagy vezényletével szereplő kórus a hangverseny négy kategóriájába nevezett. külön is szerepel az együttes női kara. a kórus, a folklór kategóriában kodály-és bárdos-műveket énekel. /mti/

--

bb 20.szuper-tűzhely

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 17

szuper-tűzhely nulla-sorozatának gyártását kezdték meg kedden a lampart zim salgótarjáni gyárában. az őszi bnv-n is díjazott e 800-as elektromos főző-és sütőkészülék négy főzőlapos, teljesen automatizált, programvezérlésű. a főzőlapokat külön-külön is a kívánt hőmérséklet tartására lehet beállítani, a sütőben pedig nemcsak hőfokszabályozó van, de órakapcsolóval beállítható a sütés megkezdésének és befejezésének időpontja is. valamennyi főzőlapnak és a sütőnek visszajelző piros lámpácskája van, nehogy a háziasszony bekapcsolva feledje a tűzhelyet. a sütőkamrában grill-sütő helyezhető el, amelynek nyársát kis villanymotor forgatja. a sütőkamra alatt edényszáritó fiók is helyet kapott. beépített csatlakozó aljzatról konyhai gépek üzemeltethetők. a ,, mindent tudó,, új elektromos tűzhely folyamatos sorozatgyártása novemberben kezdődik. /mti/

--

11.50/ny

-18-

11.12.25
ny

bb.19. nemzetközi tanácskozás a dolgozó anyák helyzetéről

t/sl/sza/ie/a/hgy

1974. szeptember 17.

a nő és a munka, a munka és az anyai hivatás címmel kedd délelőtt a szot székházában nemzetközi konferencia kezdődött, amelyen 14 európaiország szakszervezetének képviselői vesznek részt. a tanácskozáson a szakszervezeti világszövetséghez tartozó és az azon kívül álló szakszervezetek képviselői megvitatják, hogy a különböző országok kormányai, szakszervezetei, vállalatok és maga a család hogyan javíthatja a dolgozó nők, mindenekelőtt az édesanyák helyzetét.

a konferencián részt vett erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, nemeslaki tivadar, a szot főtitkárhelyettese, baranyai tiber, az mszmp kb párt-és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője, valamint több ágazati szakszervezet főtitkára.

a tanácskozást duschek lajosné, a szot titkára nyitotta meg. örvendetesnek mondotta, hogy az európai szakszervezetek vezetőinek januári tanácskozása hasznosnak ítélte a szakszervezetek közötti véleménycseréket.

mint mondotta, a szocialista országok arra törekednek, hogy tapasztalataikat ismertessék a világ dolgozói és szakszervezeti előtt, ugyanakkor minden alkalmat felhasználnak arra, hogy tanuljanak osztálytestvéreiktől és az őket képviselő szakszervezetektől. a mostani tanácskozás tapasztalatcseréjétől is kölcsönösen hasznos eredményeket várnak.

rámutatott, hogy korunkban a nők tevékenyen részt kívánnak venni a társadalmi életben, s ez elengedhetetlen feltétele országaink fejlődésének, társadalmi haladásának, a béke védelmének. a magyar szakszervezetek azért kezdeményezték a mostani konferencia összehívását, mert ha a feltételek és a lehetőségek különbözőek is, az európai országoknak közös célja és gondja, hogy növeljék a nők szerepét a termelésben, munkájukat összeegyeztessék a családi élet feladataival és a közéleti tevékenységekkel, megteremtsék a munkavállalás és egyben az anyai hivatás teljesítésének feltételeit. fontos feladat, hogy a nőket politikailag és szakmailag felkészítsék arra, hogy minden fajta megkülönböztetés nélkül, jelentőségüknek megfelelően helyt állhassanak az élet minden területén. a szakszervezeti mozgalomnak továbbra is meg kell küzdenie a multból visszamaradt gondolkodásmóddal, szokásokkal, előítéletekkel a közös munkában, a társadalmi életben csakugy mint a családon belül.

/folyt.köv./

11.55/a

- 19 -

11.12.30
ny

bb.19./ nemzetközi.....folyt./-a

a megnyitó beszéd után dr.czerván mártonné, a szot-nőbizottságának elnöke ismertette a magyar nők helyzetét, s a különböző családvédelmi intézkedéseket.

a bevezető előadást követően a külföldi vendégek elemezték a nők, az édesanyák helyzetével kapcsolatos különböző kérdéseket, a megoldásra váró feladatokat.

a nemzetközi konferencia szerda reggel folytatja munkáját.
/mti/

--

vbb 21. florek gyula,

mmy hi hgy

1974 szeptember 17

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 69 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 20-án 13 órakor lesz a rákoskeresztúri temető ravatalozójában.

mszmp xiv. kerületi bizottsága
vasas szakszervezet./mti/

--

bb 22. a legfelsőbb bíróság teljes ülése

s/ny hi hgy

1974 szeptember 17

a legfelsőbb bíróság kedden dr. szakács ödönnek, a legfelsőbb bíróság elnökének elnöklétével teljes ülést tartott, amelyen a legfelsőbb bíróság tagjain kívül jelen volt dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész helyettese, és dr. szilbereki jeno igazságügy-miniszter-helyettes. a teljes ülés a családjogi jogszabályoknak, a közelmúltban történt módosítására tekintettel két új irányelvet állapított meg / a házassági bontóperekkel és a házassági vagyongjogi igények rendezésével kapcsolatban/ egy irányelvet és több családjogi vonatkozású elvi döntést pedig módosított. az említett irányelveket és elvi döntéseket a magyar közlönyben közzéteszik.
/mti/

--
-20-

12.05/ny

11 12.50
Am

bb.23. ,, két hét művészet,, komárom megyei üzemekben

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

az üzemi munkások művelődésének gyarapítására érdekes akciót szerveznek komárom megyében. mint a szakszervezetek megyei tanácsának kulturális bizottsága keddi ülésén elhatározta, novembertől a jövő év márciusáig hat nagyüzemben,, két hét művészet,, címmel rendeznek eseménysorozatot.

az akciót falusi mintára szervezik meg. két évvel ezelőtt ugyanis a községekben indították útjára a ,, két hét művészet,, elnevezésű akciót. egy-egy telelpülésen két héten át a falu apraját-nagyját megmozgató változatos művészeti programot állítottak össze. e program során eddig 16 községben 130 esemény zajlott le, s a résztvevők száma meghaladta a 20 000-ret. az ötletes kezdeményezés folytatásaként novembertől hat nagyüzemben - többek között a lábatlani vékonypapírgyárban, a nyergesujfalui magyar viscosagyárban, az almásfüzitői timföldgyárban rendezik meg az akciót. a kijelölt üzemekben bemutatják a megye képzőművészeinek legújabb alkotásait. a tárlatokat maguk a művészek vezetik és ismertetőket tartanak a érdeklődő munkásoknak. találkozókra hívják a szocialista brigádokat, megalakítják a szocialista brigádok klubját. a déryné színház külön bemutatókat szervez az üzemi munkásoknak. munkás-művész találkozók, érdekes viták és konzultációk szerepelnek a ,, két hét művészet,, változatos programjában. /mti/

--

bb.24. gyűrűzik a költözőmadarakat - amatőr ornitológusok tisztai akciója

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

a magyar madártani egyesület fiatal amatőr ornitológusai őszi tisztai akciót indítottak. a tiszta mentén bodrog torkolatánál, tiszavasvári, szolnok és hódmezővásárhely térségében megfigyelőhelyeket létesítettek. ezeken a pontokon hálókkaal befogják a melegebb éghajlat felé vonuló énekesmadarakat, majd meggyűrűzve engedik őket tova.

-/folyt.köv./
12.40/a

- 21 -

11 13.15
Am

bb.24./ gyűrűzik.....folyt./-a

a befogott madarak számából faji összetételéből az évek során értékes tapasztalatokat lehet leszűrni. az első tiszai akció a madárvonulás végével - október második felében zárul és a tavaszi vándorlás idején indul újra. a madártani szakemberek az amatőr ornitológusok megfigyelései alapján akarják tisztázni, hogy a tiszta milyen szerepet tölt be az őszi, tavaszi madárvonulásban. /mti/

-.-

bb.25. pécsi énekkar az egyetemi városok torinói kórustalálkozóján

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

a torinoi egyetem énekkara fennállásának 20. évfordulóját ünnepli, s ebből az alkalomból nemzetközi kórustalálkozót rendeznek az észak-itáliai városban. az ünnepségre lyon, oxford, és varsó mellett - magyar egyetemi városok közül - pécs kapott meghívást, pontosabban: a pécsi nevelők háza nemzetközi hírű kamarakórusa. a mecsekaljai énekkar kedden utazott olaszországba, a program szerint a harminc tagú kórus, tillai aurél és dobos lászló karnagyok vezetésével, szeptember 19-én önálló hangversennyel mutatkozik be az olasz közönségnek. műsorukon főleg régi és mai magyar művek szerepelnek. az évforduló napján a vendéglátó és a vendég énekkarok közös koncerten lépnek fel torinóban. /mti/

-.-

bb.27. hazautazott a csecsen-ingus komszomol küldöttség komárom megyéből

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

kedden hazautazott tatabányáról az a komszomol küldöttség, amely a komárom megyei kisz-bizottság meghívására egy hetet töltött a megyében. az öttagú küldöttség komárom megye testvérterületéről, a csecsen-ingus aszszk-ból érkezett hazánkba. a küldöttséget tamara mahmudhadzsijeva, a csecsen-ingus köztársaság területi komszomol-bizottságának első titkára vezette. a delegáció és a komárom megyei kisz bizottság vezetői az elutazás előtt együttműködési megállapodást írtak alá. ebben 1975-re és hosszabb távra is meghatározták tartalmi, formai és módszertani kapcsolataikat. /mti/

-.-

12.50/a

- 22 -

Am 13.20

bb.26., erdők napja,, a mecsekben

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

a mecsek egyik legnépszerűbb kirándulóhelyén, a kistréti völgyben kedden első alkalommal rendezték meg az „erdők napját,, megújítva, tovább fejlesztve a hajdani madarak és fák napját. a pécs városi tanács és az országos erdészeti egyesület baranyai csoportja ebből az alkalomból meghívta a kistrétre a pedagógusokat és az erdészeket, akik azután stilszerűen - az árnyas fák alatt, rönkökből ácsolt padokon ülve - tanácskoztak az „erdők napja,, rendszeressé tételéről, az ifjuság természetszeretetének elmélyítéséről.

a szép mecseki kirándulóközpontot szocialista megőrzésre vették át a pécsi mátyás király utcai általános iskola uttörői. az erdőgazdaság és az iskola igazgatója, valamint az uttörőcsapat vezetője akisréten írták alá a szocialista szerződést és cserélték ki az okmányokat. ezzel az aktussal a gyerekek lettek a gazdái a kirándulóhelynek és az ott levő mintegy négy-százezer forint értékű közjóléti létesítménynek: esőbeálló házaknak, asztaloknak, padoknak, tüzrakó helyeknek, forrásoknak. a szerződésben vállalták, hogy gyakran tesznek őrsi, raj- és csapatkirándulásokat a kistrétre, rendben tartják a kirándulóhelyet és elvégzik a kisebb javításokat is. az ünnepi esemény alkalmából az ének-zene tagozatos iskola énekkara hangversenyt adott a kitűnő akusztikájú völgyben.

ez volt az első eset, hogy uttörők vállalták egy mecseki kirándulóközpont szocialista megőrzését. a kezdeményezés nyomán a pedagógusok és az erdészek azt tervezik, hogy a többi pécs-környéki kirándulóhelyet is átadják a gyermekeknek és ily módon is fejlesztik a természet szeretetét az erdők kis gazdáiban. /mti/

-.-

bb.29. tanácskozás az iskolai rendtartás végrehajtásának tapasztalatairól - az uttörő szövetség országos tanácsának ülése

t/mir/tm/hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

kedden szabó ferenc főtitkár elnökletével ülést tartott a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa. egyebek között megvitatták az általános iskolák és az uttörőcsapatok kapcsolatának időszerű politikai, pedagógiai kérdéseit, és az új iskolai rendtartás végrehajtásának tapasztalatait. /folyt.köv./
13.00/a

- 23 -

Am 13.35

bb 30. /őszi bnv -... folyt./ bh

a husprogram megvalósításához gépesítették az itatást, a takarmányozást. szarvasmarha-, sertés- és baromfi-kombinátorokból jelentős a tröszt exportja.

a további fejlődésnek is az az alapja, hogy a korszerű gyártmányokból kivitelre is termelnek, és ez lehetőséget ad az itthon nem gyártott korszerűbb gépek importjára. a tröszt kiállításán láthatók a kgst szakosítás és kooperáció eredményei is. az ndk-val közösen gyártják a burgonya- és cukorrépaművelő-gépeket és az önjáró takarmánybetakarítókat. a szovjetunióval közösen 9 féle szőlőtermesztési berendezést állítanak elő. cseh-szlovák - ndk - magyar együttműködés eredménye a növényvédő gépcsalád. a jövőben meghatározó jelentőségű a kertészeti gépek gyártásának összehangolásában a bolgár-szovjet-ndk-magyar agromas program./mti/

-. -

bb 31. őszi bnv - az elzett sajtótájékoztatója

t sl s ie bh hgy

1974. szeptember 17.

az elzett gyár a bnv-n termékeinek teljes választékát kiállította, amelyek forgalmáról a gyár vezetői kedden tájékoztatták az újságírókat.

elmondták, hogy most már a hazai igényeket is sokkal jobban ki tudják elégíteni lakatból, zárból, butorvasalásokból, mint azelőtt, jövőre pedig teljesen megszűnik a hiány. a belkereskedelemmel egyeztetett jegyzőkönyvek szerint 1975-ben az említett cikkekből már kielégítik az igényeket. rozsdamentes evőeszközökből még egy darabig nem tudják szállítani a kívánt mennyiséget, berettyóújfalun azonban korszerű üzemet hoztak létre, ahol az evőeszközök gyártását is nagymértékben növelik, és fokozatosan e cikk hiánya is megszűnik.

óriási a kereslet gépkocsi-záraiak iránt. a zsiguli együttműködés keretében évi 300 ezer készlet autózár szállítását vállalták a szovjetunióba, partnereik kívánságára azonban ezt a mennyiséget az idén felemelték. a kongresszusi versenyben valószínűleg 40 ezer készlettel túlteljesítik majd a háromszázazres tervet, a szovjetunió azonban terven felül 50 ezret is átvenne, ha a gyártást győznék.

egész sor újdonsággal is megjelenik a vállalat a piacon, gyártanak színes műanyag butorgombokat, műanyag tasakos írónokat, megkezdtek a korszerű épületzár-család, a cilindres kerékpárlakat és sok egyéb újdonság gyártását, valamennyit a bnv-n is kiállították./mti/

-. -

- 26 -

13.40 bh

44kg

bb.32. időjárásjelentés

a/hgy

1974. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, 12 órakor

hűvös éjszaka, mérsékelten meleg nappal

a szovjetunió európai területének középső és nyugati része, a német-lengyel síkság, a kárpátok és az alpok keleti vidéke, valamint az appennini és a balkán-félsziget térsége időjárási szempontból egyetlen összefüggő területet alkot. e területen lassu leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást, ennek következtében kevés a felhő, a helyenként előforduló reggeli ködöktől eltekintve száraz, napos az idő. a hőmérséklet általában az évszaknak megfelelő, a szovjetunió európai területén a szeptember közepén megszokottnál 2-6 fokkal alacsonyabb. felhőzetben és csapadéokban változókéonyabb időjárást csupán európa délnyugati, nyugati részein okoz a nyugat felől beszivárgó óceáni származású levegő. a következő 36 órában közép-európa időjárását továbbra is a leszálló légmozgások felhősztató hatása alakítja.

hazánkban hétfőn a bakony térségében és a nyugati határvidéken általában erősen felhős volt az ég, ezért a napsütéses időtartama sehol sem haladta meg a 4 órát. az ország többi részén derült idő volt 8-11 óras napsütéssel. eső sehol sem esett. a hőmérséklet napközben általában 20-24, az alföldön sokfelé 24-27 fokig emelkedett. kedd hajnalra az északi-középhegység és a tiszántul északi térségében 4-8, máshol 9-14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, száraz idő, 11 órára 18-22 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18.6 fok volt, a százéves átlagnál 1,9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

kevés felhő, napos idő. eső nem lesz. hajnalban és reggel, főként a nyugati, délnyugati megyékben erős párásság, néhány helyen köd. éjszaka mérsékelt, napközben időnként megélénkülő délkeleti, déli szél.

hűvös éjszaka, a legalacsonyabb hőmérséklet hajnalban általában 7-12, fok között, északkeleten 5 fok körül lesz. mérsékelten meleg nappal, várható legmagasabb nappali hőmérséklet 21-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 188 cm, vízhőmérséklet: 17.0 fok c. /mti/

13.20/a

-. -
- 27 -

44kg

bb.33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke szeptember 17-én 13.00 óráig

a/se/hgy

1974. szeptember 17.

1. nagy mária nyilatkozata
  2. pedagógus-képzés
  3. szocialista brigádok klubjai
  4. rendelőintézet a vi. kerületben
  5. fedezetlen csekkel fizetett
  6. ötezer éven át lakott település
  7. gesztenyevirágzás
  8. megyei munkajogi bizottságok
  9. együttműködés
  10. falufásítás szolnok megyében
  11. faforgácslap felületkezelő üzem
  12. üzem spanyolországnak
  13. komárom megyei nevelési vizsgálata
  14. a bolgár sajtóbizottság elnöke hazánkban
  15. balesetek
  16. mém operatív bizottság ülése
  17. halálos balesetek
  18. olaszországba utazott a veszprémi énekkar
  19. nemzetközi tanácskozás az anyák helyzetéről
  20. szupertüzhely
  21. florek gyula elhunyt
  22. a legfelsőbb bíróság ülése
  23. két hét művészet
  24. költöző madarak gyűrűzése
  25. pécsi énekkar
  26. erdők napja
  27. csecsen-íngus küldöttség
  28. megyei tanács ülés
  29. uttörő szövetség ülése
  30. a mezőgéptröszt st.
  31. elzett st.
  32. időjárásjelentés
  33. hírjegyzék
- /mti/

--

13.30/a

- 28 -

1445g

bb.34. megkezdődtek a duna-tisza közti napok

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

kedden megkezdődött bács-kiskun megye őszi nagy rendezvény-sorozata, a másodsor megrendezett duna-tisza közti napok két héten át tartó változatos programja. a kecskeméti tudomány és technika házában rendezett megnyitón részt vett horváth istván, a megyei pártbizottság első titkára is. dr. gajdócsi istván a megyei tanács elnöke köszöntötte a megyeszerte sorra-kerülő százhet rendezvény gazdáit: az állami és szövetkezeti kereskedelem, a vendéglátóipar, az élelmiszeripari üzemek, s az idegenforgalmi szervek képviselőit, valamint a más vidékekről érkezett szakemberket.

ezt követően szurdi istván belkereskedelmi miniszter tartott megnyitó előadást. a tájjellegű rendezvénysorozat jelentőségét méltatva rámutatott, fő célja az egészségesebb fogyasztói szokások kialakulásának elősegítése, a táj idegenforgalmának további fellendítése, a szakemberek tapasztalatainak bővítése. örvendetes, mondotta, hogy a tavalyihoz képest új vonásokkal bővült a program, s most a termelők, az élelmiszeripari üzemek is kiállították termékeiket.

a duna-tisza közti napok sok rendezvényére már az első napon sor került. kecskeméten, ugyancsak a tudomány és technika házában megnyitott a ,, bács-kiskun megye élelmiszeripara,, című nagyszabású reprezentatív kiállítás.

bács-kiskun megye élelmiszeripari termelésének és szolgáltatásának őszi seregszemléjét szakmai tanácskozások, érdekes idegenforgalmi rendezvények egészítik ki. lajosmizsén a belföldi turizmusról, kecskeméten a minőségvédelemről tárgyalnak már a következő napokban. /mti/

--

bb.36. hazaérkezett bukarestből

hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

az a küldöttség, amely dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár vezetésével részt vett az egészségügyi világszervezet európai területi bizottságának 24. ülésén. /mti/

--

13.40/a

- 29 -

1445g

bb.35. forgalomszámlálás a fővárosban

t/pr/tr/hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

idén ősszel, s a jövő esztendő első felében nagyszabású forgalomszámlálást, felmérést végeznek budapesten - tájékoztatva az újságírókat kedden a bkv-nál dr.nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának vezetője.

elmondotta egyebek között, hogy budapest dinamikusan növekvő személy-és teheráru forgalmát csak jól átgondolt, s megfelelő tapasztalatokra, ismeretekre támaszkodó közlekedésszervezési intézkedésekkel tudják zökkenőmentesen lebonyolítani. a világvárosi forgalmat bizonyító adatok: a tömegközlekedési vállalatok járműveit naponta csaknem ötmillió utas veszi igénybe, személygépkocsival pedig naponta körülbelül egymillióan utaznak. a tehergépkocsiknak naponta 200 000 szállítási igénynek kell eleget tenniük. a gazdasági fejlődést, a városszerkezet alakulását és a lakosság életszínvonalának folyamatos növekedését meghatározó tényezők - huzta alá a főigazgató - azt mutatják, hogy a budapesti közlekedés feladatai a jövőben még tovább növekszenek. elengedhetetlen tehát a várostervezéssel együttgondolkodó, tudományos alapokon álló városi közlekedésszervezés.

az 1963-ban végrehajtott közúti és az 1966-os tömegközlekedési forgalomszámlálás eredményeire támaszkodva 1968-ban készült el budapest közlekedésfejlesztési terve, majd annak 1972-es kiegészítése, amely már a főváros környékére is kiterjedt. a tervet időnként ellenőrizni kell, hozzá kell igazítani a valós helyzethez, ezért határozott úgy a minisztertanács - s döntött a fővárosi tanács is - , hogy a közlekedésfejlesztési tervet 5-8 évenként korszerűsíteni kell. a meglévő alapadatok ellenőrzése és kiegészítése már megkezdődött, ennek során tartják majd az 1974.végi, 1975. eleji forgalmi vizsgálatot is.

a várt adatok, összefüggések budapest közlekedésének javítását szolgálják majd. rövidebb távon az új autóbuszvonalak kialakítását, járataik sűrítését segítik, távlatban pedig új metróvonalak, alul-és felüljárók, városi gyorsforgalmi utak tervezéséhez nyújtanak adatokat.

/folyt.köv./
13.55/a

- 30 -

1450g

: bb.35./ forgalomszámlálás.....folyt./-a

budapest közlekedésének gazdái úgy döntöttek, hogy a forgalomvizsgálatot új módon végzik, a számlálók nem a járműveken, vagy a csomópontokban teszik fel kérdéseiket, honnan-hová utazik, milyen járművet vesz igénybe, stb. találomra kiválasztottak 65 000 budapesti családot, akikhez október 1. és november 30. között nemcsak a gáz-és villanyszámláért kopogtatnak majd be a fővárosi számítástechnikai és díjbeszedő vállalat munkatársai, hanem a közlekedési szokásaikra vonatkozó adatlapot is átnyújtják. a közlekedési főigazgatóság a 65 000 család megértésére, aktív segítőkészségére számít, s kéri őket: a jobb, kulturáltabb, gyorsabb budapesti tömegközlekedés érdekében válaszoljanak a különböző kérdésekre.

a vizsgálat további részéire 1975-ben kerül sor: statisztikai iverke vezetik a budapesti telephelyű ~~állam~~, szövetkezeti tulajdonú gépjárművek forgalmi adatait, a kérdőlapokat postán küldik meg a vállalatoknak. a nem budapesti telephelyű gépjárműveknek budapest határában nyújtják át a kérdőívet, s postán kéri majd vissza

a közlekedési szakemberek úgy tervezik, hogy a nagymennyiségű adatot lyukkártyákon, később pedig mágnesszalagos tárolókon összesítik, s a feldolgozás végső stádiumában elektronikus számítógép szolgáltatja majd a pontos, megbízható számokat, összefüggéseket. a cél: biztosítani budapest városszerkezetének és közlekedési hálózatának további, megalapozott fejlesztését - a lakosság, az utazóközönség érdekében. /mti/

--

bb.41.fernando lopez gracia

hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

híres portugál zeneszerző hazánkban tartózkodik, aki személyesen ismerte bartók bélát. a mafilm stúdióban készít zenei felvételeket./mti/

13.10/a

--
- 31 -

1450g

bb.37. bemutatkozott a budapesti a drezdai műszaki egyetem

t/ro/mm/hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

az ndk 25 éves fennállása alkalmából kedden a budapesti műszaki egyetemen bemutatkozott a drezdai műszaki egyetem. dr. kézdi árpád rektorhelyettes üdvözölte a partner intézmény képviselőit, akik a műegyetem központi épületében két előadást tartottak.

dr.h.c.fritz liebscher, a drezdai egyetem rektora,, a partner-főiskolák közötti együttműködés az 1976-80 közötti időszakban,, című előadásában egyebek között hangsúlyozta, hogy a szocialista országok egyetemében, főiskoláin az oktatás-nevelés és a tudományos kutatómunka egységes egészet alkot. rámutatott arra, hogy a szocialista egyetemek életében - a kétoldalú kapcsolatok mellett - egyre inkább növekszik a multilaterális együttműködés jelentősége. kiemelten szólt a kollektív kutatásokról, amelyeknek során a hallgatókat is egyre inkább bevonják a népgazdaság számára fontos témák kidolgozásába. aláhuzta az ipar és az egyetemek közötti együttműködés fontosságát, mert - mint mondotta - a gyakorlati élettel való alkotó kapcsolat az oktatásnak is kifejezetten hasznára válik.

dr.helmut felke egyetemi tanár, a partner egyetem kutatási osztályának igazgatója előadásában az intézmény kutatási profiljáról és a nemzetközi kutatási együttműködés továbbfejlesztéséről szólt. elmondotta, hogy bár viszonylag kevés témában folyik kutatás, ez azonban koncentrált vizsgálódás, s kifejezetten az ndk népgazdaságának igényei szerint történik. alapvető célja, hogy a kutatási eredmények minél gyorsabban és hatékonyabban szolgálhassák az ipart. a jövőben kiemelten foglalkoznak például a nagyfeszültségű technikával, a fizikával, a számítástechnikával, valamint egyéb korszerű eljárások kidolgozásával.

a nagy tetszéssel fogadott előadások után az aulában -dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes és gerhard reinert nagykövet jelenlétében - dr. perényi imre rektor nyitotta meg a drezdai egyetem kutatási tevékenységét szemléltető fotókiállítást. a táblók anyaga, amely nagy sikerrel szerepelt korábban több szovjet főiskolán, széleskörűen illusztrálja a drezdai egyetemen folyó munkát. nagy érdeklődésre tarthat számot például az a táblósor, amely a termelési és beruházási struktúra összehangolásáról számol be.

/folyt.köv./
14.20/a

- 32 -

1500g

bb.37./bemutatkozott.....folyt./-a

erdőgazdaság, talajkutatás, geodézia és kartográfia, energiaátalakítás, gépjármű, mezőgazdasági és szállítási technika, számítógépek - ezek a területek csak kis hányadát jelentik a kiállítás nyújtotta láttnivalóknak. bemutatják például azt a korszerű nyelvi laboratóriumot, amelyet a drezdai műszaki egyetem hallgatói fejlesztettek ki. fő feladata, hogy lehetőséget teremtsen az önálló munkára. a nyelvi labort a hallási és beszédképesség ki-fejlesztésére, a megérthető hallásra, a kiejtés javítására, valamint a nyelvtani és lexikális gyakorlatok feldolgozására is használják. a hallgatók nevelése és képzése iránt támasztott egyre magasabb követelmények előtérbe helyezik a korszerű munkaeszközök alkalmazását. a kiállításon bemutatott asztrid, automatizált információrendszer számítógépes kombinációja alkalmas arra, hogy a tanárokat folyamatosan tájékoztassák a hallgatók felkészültségéről. az egy hétig nyitvatartó kiállítás az oktatás és kutatás területein kívül szemléletes képekben számol be a drezdai műegyetemen folyó kulturális, sport-és tömegmozgalmi életéről is./mti/

.-.

bb 38. ünnepi ülés pécsen a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködés 25 éves jubileuma alkalmából

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 17

kedden, a pécsi ságvári endre művelődési házban, ünnepi ülés kezdődött a magyar-szovjet tudományos együttműködés 25 éves jubileuma alkalmából. a napirendjén a mecsekvidéki bányák és a szovjet partner vállalatok, intézmények kapcsolatai szerepelnek.

az előadássorozatot mátrai árpád, a mecseki ércbányák műszaki igazgatója kezdte. előjáróban leszögezte, hogy a mecseki ércbányászatnak a kialakulása szorosan kapcsolódik a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködéshez. a husz évvel ezelőtt hazánkban még teljesen új iparág lendületes fejlesztése csak a szovjet szakembereknek és a szovjetunió megfelelő műszaki-tudományos intézményeinek tevékeny szakmai, műszaki segítségnyújtásával volt elérhető. a mecseki ércbányáknál használt gépek tulnyomó részét a bányászat megindulása óta rendszeresen a szovjetunióból vásároljuk. egyrészt ez bizonyult a legbiztosabb, legmegnyugtatóbb beszerzési forrásnak, másrészt a műszaki és gazdasági megfontolások alapján is ezek a legjobbak.

pécsen, a máv igazgatóság tanácsstermében, ugyancsak kedden tartott megemlékezést a magyar-szovjet műszaki és tudományos együttműködés évfordulója alkalmából./mti/

14.20/ny

-33-

1500g

bb 39. a korai kukoricáké a jövő - háromnapos bemutató szegeden

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 17

a gabonatermesztési kutató intézet szegedi kísérleti telepén kedden háromnapos kukoricabemutató kezdődött. az ország minden részéről - főleg csongrád-, békés-, bács-, szolnok-, tolna és baranyamegyéből - hívtak meg termelészövetkezeti és állami gazdasági vezetőket, továbbá az iparszerű termesztési rendszerek képviselőit. a három nap alatt előreláthatóan mintegy 300 szakembert fogadnak és kalauzolnak a ,, kukorica-szemlén,, a tudományos kutatók.

a bemutatóról és a hozzá kapcsolódó tanácskozásról dr. magassy daniel, az intézet igazgatóhelyettese az mti munkatársának adott nyilatkozatban a következőket mondta:

- a nemesítés, az új fajták előállítására a korszerű gazdálkodás két fő követelményéhez igazodik. az egyik feladat az, hogy nagyhozamu, gépi betakarításra alkalmas hibridek álljanak rendelkezésre. a másik fő követelmény a koraiság. az 1974-es esztendő hangsúlyozottan bizonyítja a koraiság fontosságát. a csapadékos nyár, a hűvös július, általában a változó időjárás kéthetes késedelmet okozott a növényállomány fejlődésében. a betakarítás elhúzódása együtt járhat a veszéllyel, hogy esetleges őszi fagyok károsítják a termést. a kései betakarítás másik hátránya pedig az, hogy nem tudnak a gazdaságok a szokott időben végezni az őszi szántással s kiadósabb októberi esőzések megnehezíthetik a kalászosok vetését. a rendelkezésre álló gépparkot, az értékes import berendezéseket, csőtörő kombájnokat csak úgy lehet jól kihasználni, ha nem egyszerre érik be a kukorica, nem torlódnak össze a betakarítási munkák. a tervszerű gazdálkodás előfeltétele a különböző tenyésztési fajták helyes arányának kialakítása. ez is csak úgy lehetséges, ha a korai hibridek az eddigieknél nagyobb területet kapnak. vannak már ilyen ígéretes fajták. már harmadik éve folytatnak ezekkel országos összehasonlító kísérleteket. a terméshozam és a szárszilárdság szempontjából egyaránt állják a versenyt a köztermesztésben lévő hosszabb tenésztípusú társaikkal.

az intézet kutatóinak eredményes munkáját fémjelzi két olyan kukoricaujdonság, amelyek közül az egyiket már néhány hazai iparszerű termesztési rendszerbe is bevonták, a szovjetunióban, az ndk-ban, csehszlovákiában, jugoszláviában és az nszk-ban pedig kipróbálás alatt áll. /mti/

14.35/ny

-.-
-34-

15²⁰g

bb 40. előkerült az egykori savariai császári palota egyik helyiségének mozaikja

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 17.

tizenhat négyzetméteres színes római kori mozaikra bukkantak szombathelyen a járdányi paulovits istván romkert rekonstrukciója során. a lelet a város 2000 éves, földrengés következtében elpusztult őse, savaria császári palotájának egyik helyiségét díszítette évezredünk első századaiban. az antik történelemtudományból és irodalomból ismert, hogy a nagy római birodalom császárai több alkalommal szívesen vonultak ide vissza téli szállásra.

a fehér, vörös, szürke, fekete márványkockákból kirakott, fonatos, és geometrikus diszű, sarkaiban négy amforából indás elágazású mozaik kisebb rongálódásoktól eltekintve épen került elő. rokonságot mutat a romkertben korábban feltárt nagy fogadócsarnok /quirianus bazilika/ mozaikjaival.

a savaria kutatás változatlan erővel folyik dr. szentlélek tytihamérnak, a szépművészeti múzeum főigazgató-helyettesének, az ismert savaria ásatások vezetőjének irányításával. a járdányi paulovits istván romkertben egy nagyobb palotacsoport körvonalai bonthatóknak ki, s összefüggést mutatnak a 10 éve már feltárt császári palotával. egy hatszögletű nagyobb helyiséghez sugáralakban termek csatlakoznak, s ezek egyikét díszítette a most előkerült mozaik. a leletek egyébként azért maradtak fenn viszonylagos épségben, mert szombathely középkori vára, majd pedig barokk-kori székesegyháza rájuk épült. belső szintjük azonban magasabban húzódott, mint a földrengés miatt a föld alá került leletek és mintegy megvédték azokat a károktól. /mti/

-.-

bb 44. ipari tanulók fogadása a lenin kohászati művekben

vid/kz/ny mné hgy

1974 szeptember 17

a lenin kohászati művek rendkívül körültekintően gondoskodik szakmunkás utánpótlásáról. pályaválasztási tanácsadás mellett ösztönzettel is segíti azokat az ipari tanulókat, akik a bizonyítvány megszerzése után a kohászatban vállalnak munkát. a szerződött ipari tanulók helyzetét is a belépéstől kezdve megkülönböztetett figyelemmel kísérik. az új tanévben például 150 elsőéves kezd meg a gyárban szakmája elsajátítását. őket kedden a gyáróriás gazdasági és kiszervezési ünnepélyes külsőségek között fogadták. válaszoltak a kérdéseikre, bemutatták nekik azokat az üzemi részeket, amelyekben majd munkába állnak. /mti/

14.55/ny

-.-
-35-

15³⁰g

bb.42.a magyar izraeliták országos képviselőinek állásfoglalása

gk/hi/a/hgy

1974. szeptember 17.

a magyar izraeliták országos képviselője teljes ülésén a chilei eseményekkel kapcsolatban egyhangú megállapítást és tiltakozást fogadott el, amely többek között kimondja:

- különös aggodalommal figyeljük a chilei eseményeket, azt, hogy a fasizmus lett urrá Chilében, felújították a náci gestapo szörnyű emlékeit: ártatlan emberek bebörtönzését és az emberi jogok újjáépítését.

- mi, akik borzalommal emlékezünk a náci barbarizmusra és brutalitásra, tiltakozunk a chilei katonai junta kegyetlenkedései ellen, és követeljük, hogy haladéktalanul állítsák helyre az országban az alapvető emberi szabadságjogokat, szüntessék meg a kínzásokat, meghurcoltatásokat és engedjék szabadon az ártatlanul bebörtönzött hazafiakat.,,/mti/

--

bb.43. ülést tartott a fao magyar nemzeti bizottsága

tr/ieöa/hgy

1974. szeptember 17.

a fao magyar nemzeti bizottsága kedden kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a bizottság elnöke vezetésével ülést tartott. a nemzeti bizottság megtárgyalta és jóváhagyta a fao európai regionális konferenciája október 7-12-e között lausanne-ban sorakerülő ülésének részvevő magyar küldöttség tárgyalási irányelveit. az ülésen meghallgatták a gödöllőn tartott szövetkezetfejlesztési konferenciáról szóló beszámolót. a nemzeti bizottság megállapította, hogy a konferencia eredményesen járult hozzá a szövetkezetfejlesztési kérdéseknek a nemzetközi szervezetekben történő koordinálásához és közös szervezeti keretének megteremtéséhez.

a bizottság elismerését fejezte ki a konferencia magyar résztvevőinek és szervezőinek./mti/

--

14.35/a

- 36 -

15⁴⁰g

bb.45. a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről tárgyalt a borsod megyei tanács vb

vid/kz/mmé/a/hgy

1974.szeptember 17

a szarvasmarhatenyésztés helyzetéről, fejlesztéséről tárgyalt kedden miskolcon megtartott ülésén a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága, biztató eredményként mutattak rá, az ülésen, hogy a megyében megállt a szarvasmarha létszámcsökkenése, a tehénlétszám pedig már szépen gyarapodik is. a megyében - hangoztatták a továbbiakban - 157 termelőszövetkezet készített tervet a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére, s ezek közül 38-ban már készen is van a korszerű, szakosított telep. ezeken megközelítőleg 10 ezer szarvasmarhát tartanak. intenzív szarvasmarha hizlalással 54 közös gazdaság foglalkozik, s hogy ez gyakorlatban mit jelent, azt jól dokumentálja az az adat, mely szerint a tavalyihoz képest 53 százalékkal több hizott szarvasmarhát adtak piacra. a tejhozam - megyei átlagban - még nem éri el a kívánt szintet, de az e téren is tapasztalható előrehaladásra mutat, hogy az idén kerekén 20 százalékkal több tejet vásároltak fel, mint a múlt év azonos időszakában. e tények alapján a végrehajtó bizottság további szakosított telepek létrehozását szorgalmazta, de ezzel egyidejűleg felhívta a figyelmet a háztáji szarvasmarhatenyésztés fontosságára is. /mti/

--

bb.49. országos kocogó nap lesz nyiregyházán

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

a magyar rádió a negyedik országos futó és kocogó napot a nyiregyháza-sóstófürdőn rendezi meg szeptember 22-én. az esemény színhelye a kisvasút-állomás előtti erdő lesz. hat éves kortól mindenki indulhat. a rendezőszervek több ezer résztvevőre számítanak. az eseményről a petőfi rádió 10.30 órától egyenes adásban számol be. /mti/

--

15.10/a

- 37 -

15⁴⁰g

bb.46. kiosztották a 14. országos borverseny díjait

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 17.

kedden balatonfüreden kihirdették a 14. országos borverseny eredményét. a 814. versenyre jogosított borminta között, az eredetileg reméltnél jóvak több- mintegy 800 - kapott díjat vagy elismerő oklevelet. a minősített borok magas aránya mutatja, hogy az 1973-as évjáratu borok jó minőségűek voltak és méltón reprezentálják a hagyományokat tiszteletben tartó, de modern felszereléssel és korszerű borászatot alkalmazó hazai borászatot. különösen örvendetes a forgalmi, vagyis a közfogyasztási borok sikeres vizsgálja. megváltozott ugyanis a termelői és a forgalmi borok díjainak aránya: idén 432 termelői bor mellett 311 olyan borminta kapott érmet, amelyből nagy tételben hoz forgalomba a kereskedelem.

a díjazott borok közül 248 arany, 447 ezüst-, 87 bronzéremet, 24 pedig oklevelet kapott. dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter nagydíját, a forgalmi borok jó minőségéért a borgazdasági vállalatok trösztjének, a tot különdíját pedig a bolyi és a dömsödi termelősövetkezetnek ítelték oda. /mti/

--

bb.50. hazaérkezett a magyar küldöttség a szaloniki vásárról

gk/ie/a/hgy

1974. szeptember 17.

hazaérkezett a dr. heiczman jános kohó-és gépipari miniszter-helyettes vezette delegáció, amely a szaloniki nemzetközi vásár alkalmából tartózkodott görögországban. a magyar delegációt fogadta a. kanellapoulosz kereskedelmi és k. protopapasz iparügyi miniszter, akikkel dr. heiczman jános eszmecserét folytatott magyar-görög kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének időszerű kérdéseiről. /mti/

--

15.15/a

- 38 -

16⁰⁰g

bb 48. a munkás lakosság élet-és munkakörülményeiről tárgyalt a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 17

veszprém megye városaiban a tanácsi bér-, és tanácsi értékesítési lakások csaknem 40 százalékát a fizikai dolgozóknak utalták ki az elmúlt esztendőben - állapították meg a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén, amelyen egyebek mellett kiemelt témaként tárgyaltak a megye munkás lakosságának helyzetéről, élet-és munkakörülményeiről. rámutattak, hogy az átlagbérek 1973-ban 10.5 százalékkal emelkedtek, s idén további 4.6 százalékos növekedésre lehet számítani. a megyei és a városi tanácsok a lakáskörülmények javításánál elsődleges helyet biztosítanak a kis keresetű családoknak. több intézkedést tettek a megye munkás létszámának egyharmadát kitevő nők munkakörülményeinek javítására: az üzemek többségében megszüntették az éjszakai műszakot, könnyebb munkahelyeket adnak a nőknek és alkalmazzák az ,, egyenlő munkáért, egyenlő bért, elvet.

továbbra is gondot okoz, hogy például a megyeszékhely ipari munkásságának 37 százaléka betanított, 14 százaléka pedig segédmunkás. a kedvezőtlen arányon a szakmunkásképzés kiterjesztésével, tanfolyamok szervezésével igyekeznek enyhíteni.

az életkörülmények javulásáról vallanak a kereskedelmi adatok is. a városokban és a munkáslakta településeken bonyolódik le a kereskedelmi forgalom négyötöde. ezeken a helyeken a forgalom vásárfélszeresére emelkedett az utóbbi időben. javultak a vásárlási körülmények is.

a veszprém megyei végrehajtó bizottság számos egyéb intézkedésen kívül javasolta, hogy a városi és munkáslakta települések tanácsai a megyei határozatok részeként hozzanak intézkedést a sajátos helyi teendők megjavítására. javasolta a megyei végrehajtó bizottság, hogy az alsóbb szintű tanácsok rendelkezésükkel rögzítsék a nagycsaládok, a fiatal házaspárok és az alacsony jövedelműek elsőbbségét a lakáskiutalásoknál. javasolták ezenkívül hogy elfogadják a több, vagyis mérsékeltebb áron, minél nagyobb arányban juttassanak közmüvesített telkeket a rászoruló munkásoknak. /mti/

15.20/ny

-39-

16²⁰g

bb 47. ülést tartott a szabolcs megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-kz szb hgy

1974.szeptember 17.

a tanácsi szervek hatósági tevékenységéről tárgyalt keddi ülésen a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy a tanácsi szervek hatósági munkája javult, a törvényesség szilárdult. a hatáskörök decentralizálásával 1973-ban az első foku határozatoknak nagy százalékát már a helyi - a községi, a nagyközségi és a városi - tanácsok hozták. valamennyi körültekintően intézi a lakosság ügyeit: 1973-ban a megyében az elsőfoku határozatoknak mindössze a 3,2 százalékát fellebbezték meg az országos 4,2 százalékkal szemben. a végrehajtó bizottság az eredmények nyugtázása mellett a hatósági munka színvonalának még további javítására hívta fel a figyelmet, mert mint rámutatták, bár százalékosan valóban nem nagy a határidőn túl, vagy nem érdemben intézett ügyek száma, ez mégis többszáz állampogárnak okoz bosszúságot, többlet utaztatást, költséget, s ezzel rontja a tanácsok és a lakosság kapcsolatát. /mti/

--

bb 51. őszi bnv - a kötszövőipar és a kereskedelem találkozója

t ol/s szb ie hgy

1974. szeptember 17.

a bnv keddi, a kötszövő- és a ruházati ipar, valamint a kereskedelem képviselői találkoztak. a megbeszélésen résztvevő földi lászló könnyűipari államtitkár és borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes is. a jövő évi ellátásról tárgyalva megállapították: a bemutatott ruházati cikkek közül már ebben az évben is a kötszövőtt termékek forgalma nőtt a leggyorsabban, és az előzetes számítások szerint 1975-ben egyes kötszövőtt árukból 25-30 százalékkal többre lesz szüksége a kereskedelemnek. *1 szakmai napján*

a két minisztérium vezetői együttesen kérték a vállalatokat: a bnv-n bemutatott és a vállalati cikklis táblán szereplő egyéb termékekre igyekezzenek már most meggyorsítani a jövő évi szállításokra vonatkozó keretszerződéseket, és közösen állapodjanak meg az irányadó divat-tendenciákban, hogy a gyárak mielőbb biztosítsák a szükséges alapanyagokat, kellékeket és az ez évinél ütemesebb, zavartalanabb lehessen majd a szállítás. /mti/

--

15.33/szb

-40-

1630g

bb 52. az autóker sajtótájékoztatója az alkatrészellátástól - bővítik az üzlethálózatot

t sz/sza szb ie hgy

1974. szeptember 17.

a gépjárműalkatrészellátás helyzetét, az autóker fejlesztési elképzeléseit ismertették kedden a vállalat vezetői a sajtó képviselőivel, s egyuttal megemlékeztek a vállalat fennállásának 25. évfordulójáról.

utaltak arra a közismert tényre, hogy az utóbbi időben rohamosan emelkedett a gépjárművek száma Magyarországon. jelenleg csaknem százezer tehergépkocsi, tízezer autóbussz járja az utakat, s évente átlag 75-80 ezerrel több a gépkocsi tulajdonos is. e gyors ütemű motorizáció növekvő feladatok elé állítja az autókeret, amely alkatrészekkel, s egyéb felszerelésekkel látja el a gépjárművek tulajdonosait, üzemeltetőit. a vállalat forgalma az utóbbi 10 évben csaknem megháromszorozódott, s az idén eléri a 11,5 milliárd forint értéket. egyébként az autóker importálja hazánkba a különböző szállító járműveket is, mint például a zil teherautókat, a robur autóbuszokat, s az ezekhez szükséges alkatrészeket.

a hazai ellátást befolyásolja, hogy a gépjárműgyártás fejlődésével még nem tart lépést néhány országban az alkatrészgyártás -, bár a következő években több új alkatrészgyár, üzem épül majd - s így alkalmanként alkatrészhiány lép fel. különösen az utóbbi néhány évben ugrásszerűen növekedtek az igények, kielégítésük gyakran sok gondot okoz. a megnövekedett alkatrész-rendeléseket a külföldi partnerek nem minden esetben tudják visszaigazolni, teljesíteni, még a nagy hagyományokkal rendelkező olasz cégek sem. a tőkés piacon jelenleg áremelkedések manipulációkhoz vezettek, így a megrendelőknek, köztük az autókernek részleges hiánnyal kellett számolni. egyes gépkocsitípusoknál, például a polski fiat-nál, a moszkvicnál néhány alkatrész még hiánycikk, ugyanakkor a skodánál és a zsigulinánál jobb az alkatrészellátás, bár a hiány egyes cikkekből nem szűnt meg teljesen. az alkatrészhiány csökkentésére a közeljövőben együttműködési szerződést köt az autóker többek között a volánnal és az afittal: létre kívánják hozni az alkatrészkoordinációs irodát, amelynek feladata a még ki nem használt hazai öntő, kovácsoló, esztergáló kapacitás felkutatása bizonyos alkatrészek gyártására.

a vállalat vezetői azt is elmondták, hogy a kiskereskedelmi tevékenységet jelenleg budapesti 12 „típus szaküzlet”, 4 általános felszerelési cikket árusító, egy önkiszolgáló és egy hobby cikk autóker szaküzlet látja el. /folyt.köv./

15.48/szb

-41-

1635g

bb 52. /az autóker... 1. folyt./-szb

vidéken 20 üzlet működik. még ebben az ötéves tervben a fővárosban további 4 szakbolt nyílik, s tervbe vették egy személy- és tehérgépjármű alkatrész-kiskereskedelmi áruház építését, valamint szaküzletek nyitását a lakótelepeken. vidéken 11 üzletet építenek, így például Győrött, Veszprémben, Salgótarjánban és Sopronban. ezeken kívül tervezik, hogy a következő években tovább bővítik a raktárakat. a közeljövőben pedig megkezdí működését az autóker központi vevőszolgálati csoportja is. /mti/

--

bb 53, mongol partizán küldöttség

t pr/tm szb hi szb hgy

1974. szeptember 17.

a magyar partizán szövetség meghívására néhánynapos látogatásra kedden budapestre érkezett a mongol forradalmi harcok veteránjai bizottságának küldöttsége. a delegációt c. csójzsamc, a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának tagja, a veterán bizottság elnökhelyettese vezeti. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent uszta Gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára, s ott voltak a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

--

bb 54. budapesti művészeti hetek - sajtótájékoztató a városházán

t pr/tm szb hi hgy

1974. szeptember 17.

szeptember 25-én az Erkel színházban a budapesti filharmóniai társaság Bartók estjével ünnepélyesen megkezdődik a budapesti művészeti hetek egy hónapig tartó rangos eseménysorozata - tájékoztatta az újságírókat kedden a városházán Farkasinszky Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese.

elmondotta egyebek között, hogy a rendezvényeket jogosan illeti a hagyományos jelző, hiszen a zenei heteknek már 14 esztendeje, a művészeti heteknek pedig 9 éve gazdája a főváros. a fővárosi tanács vb korábban úgy döntött, hogy az idei művészeti heteket a „művészetek és az ifjúság,, jegyében rendezik meg. /folyt.köv./

-42-

16³⁵ g

bb 54 /budapesti... 1. folyt./-szb

azt szorgalmazták, hogy születessenek nagyobb számban az ifjúsághoz szóló művészeti alkotások, a fiatal alkotók és előadóművészek kapjanak tehetségükhöz méltó feladatokat, s a rendezvények látogatói között az új nemzedék sulyához, arányához illeszen legyen ott az ifjúság, elsősorban a munkás fiatalok. ennek a törekvésnek megfelelően veztető szerephez jutnak az ifjabb generációhoz tartozó bel- és külföldi művészek, de pódiumot kap természetesen az „idősebbek,, nemzedéke is. a központi gondolat e kétféle megközelítése izgalmas, látni érdemes produkciókat ígér.

a program csemegéi között 33 hangversenyt számolhatnak össze az érdeklődők, köztük a Bartók vonósnégyes fellépteit, Heinz Holliger kamaraestjét, Durkó Zolt szerzői estjét, Fellegi Ádám zongora-hangversenyét, s a. i. budapesti kamarakórus fesztivált. az operaház balett-műsorai közül néhány: szeptember 26-án három Bartók mű, a kékszakállu herceg vára, a fából faragott királyfi és a csodálatos mandarin, október 2-án Maurice Béjart koreográfiai. a fővárosi operettszínházban vendégszerepel a Pécsi balett, s az Erkel színház két estét is szentel - október 20-át és 25-ét - harangozó Gyula koreográfiáinak bemutatására.

egy sor színházi bemutató színesíti a programot: a Madách színházban Móricz Zsigmond Murányi kaland-ját állítják színpadra, a József Attila színház Páskándi Géza „a kocsis rabjai,, című művét játssza, a Pesti színházban mutatják be Aldo Nicolai „hármán a padon,, című színművét, az irodalmi színpadon Dél-Amerika irodalmából készítenek összeállítást, a Vigaszínházban mutatják be Shakespeare Antonius és Kleopatráját, s Mitzkiewicz, Slowanski és Krasinszki műveiből válogatnak össze egy estére való „lengyel fantázia,, címmel a Thália színházban.

a budapesti művészeti hetek filmprogramjának előadásai az idén is egy magyar film ünnepi bemutatójával kezdődnek: a Puskin filmszínházban vetítik először szeptember 25-én a Rózsa János rendezte Álmodó ifjúságot. a továbbiakban a Toldi stúdió-mozi lesz a központ, ahol a Balázs Béla stúdió fiatal rendezőinek rövidfilmsorozatait vetítik. szervesen kapcsolódnak a hetek programjához a televízió-műsorok, s sor kerül több reprezentatív kiállítás megnyitójára is. az Ernst muzeumban fiatal képzőművészek sorakoztatják fel legjobb alkotásaikat, a fővárosi tanács bemutatótermében a belsőépítészek munkáit állítják ki, az Iparművészeti muzeumban fiatal lakástextil-tervezők munkáiból állítanak össze egy kiállításra való, s az Ernst muzeum lesz a gazdája októberben a 25 éves Iparművészeti főiskola jubileumi kiállításának.

/folyt.köv./

16.10/szb

-43-

16⁵⁰ g

bb 54. /budapesti... 2. folyt./-szb

farkasinszky lajos szót ejtett arról is, hogy a rendezvény-sorozat tovább szélesíti, bővíti a főváros kulturális nemzetközi kapcsolatait is. vendég-fellépésre érkeznek például a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett leningrádi akadémiai gorkij színház; a társulat október 22-én és 27-én játssza cagarelli: hanuma című vígjátékát, október 23-án adja elő örkény istván: tótek című művét, október 25-én és 26-án pedig rahmanov: viharos alkotmány című színművét. budapestre várják a rusztavi gruz drámai színház társulatát - a fiatal színház október 2-án p. kahabadze: kahaber kardja című vígjátékát mutatja be, október 4-én korosztály: száz év múlva című drámai költeményét játssza, október 5-én pedig katona józsef bánk bán-ját állítja színpadra.

a kölni operaház vendégtársulata wagner tristan és izoldáját, mozart titusát és hindemith cardillac-ját hozza budapestre, s játssza felváltva a magyar állami operaházban október 12-én, 13-án, 15-én és 16-án. a hangvernyek, az igényes zenei produkciók közül többet neves külföldi karnagyok vezényelnek, s számos főszerepet énekel majd jeles külföldi művész. bukarestből érkeznek a tandarica színház kamara balett együttese, s jönnek a prágai szimfonikusok is. a fővárosi operettszínházban lép színpadra a szlovák állami népi együttes, s több külföldi vendégtársulata lesz az egyetemi színpadnak. itt mutatja be műsorát a londoni new college of drama students union, az olaszországban élő spanyol emigráns társulat, a la nueva barraca, a pádovai teatro popolare di ricerca, a lódzi teatr 77, s a lisszaboni comuna - teatro de pesquisa. az egyetemi színpadon mutatkozik be a chilei népi egység kormánya iránt lojalis baloldali fiatal művészekből álló együttes, a quilapayun. a varsói városi tanács javaslatára a budapesti művészeti hetek idején tartják majd a magyar fővárosban a varsói kulturális napokat is. /mti/

--

bb 56. budapestre érkezett a teatr polski együttese

t nm/tr szb hir - hgy

1974. szeptember 17.

kedden budapestre érkezett a lengyel kultúra napjai alkalmából hazánkban vendégszereplő varsói színház, a teatr polski 90 tagú társulata. az együttest kazimir károly, a thália színház igazgató-főrendezője, sivó emil, a színház gazdasági igazgatója üdvözölte.

a teatr polski első előadását szerdán este tartja a thália színházban. /mti/

--

-44-

1700g

bb 55. sajtótájékoztató a csehszlovák kultúra hetéről tolna megyében

i nm/tr szb hi hgy

1974. szeptember 17.

szeptember 23-a és 28. között rendezik meg a budapesti csehszlovák kultúra - együttműködve a tolna megyei hazafias népfrent-bizottsággal - a csehszlovák kultúra hetét tolna megyében. ebből az alkalomból kedden sajtótájékoztatót tartottak a csehszlovák kultúra népköztársaság uti helyiségében, ahol oldrich tesarik igazgató számolt be az újságíróknak a rendezvény-sorozat-ról. elmondta, hogy ezuttal negyedik alkalommal rendezik meg a baráti szocialista országok kulturális életének seregszemléjét magyarországon. mintegy 70 rendezvényt terveznek, amelyek népeink barátságát hivatottak elősegíteni, s amelyek hozzájárulnak a még jobb, kölcsönös megismeréshez. több kiállítás számol be a csehszlovák nép életéről, munkájáról. tárlaton vonultatják fel a szlovák ipar fontosabb létesítményeit, a könyvkiadás legfrissebb termékeit, a mezőgazdaság szocialista fejlődésének bizonyítékait, s fotódokumentumok idézik a látogatók elé a történelmi fontosságú szlovák nemzeti felkelés legfontosabb epizódjait. számos koncertre is sor kerül tolna megyében. többek között dagmar simonkova zongoraművész, a prágai zeneművészeti főiskola tanára ad hangversenyt a cseh zene évének jegyében. a megye 31 filmszínházában több mint 40 filmet vetítenek, amelyek átfogó képet adnak csehszlovákia filmművészetének alakulásáról, gazdagodásáról. a baráti hét alkalmából számos előadás is elhangzik, többek között a baráti szocialista ország mezőgazdaságáról, természeti szépségeiről, szocialista brigádmozgalmáról, az ipartervezésről. szekszárdon árusítással egybekötött reprezentatív népművészeti kiállítás fogadja majd ebben az időszakban az érdeklődőket.

csajbók kálmán, a tolna megyei népfrent bizottság titkára arról szólt, milyen várakozás előzi meg a csehszlovák kultúra seregszemléjét megyéjükben. elmondta, hogy a színes, változatos programsorozat nemcsak a megye központjában, hanem másutt, így támasiban, faddon, pakson, dunaföldváron, dombóváron, bonyhádán, és másutt is zajlik majd, s bizonyára számos újabb barátot szerez a szomszédos ország szocialista művészetének. /mti/

--

16.30/szb

-45-

1700g

bb 57. kiosztották a könnyüipari modellpályázat díjait

t ol/gk szb ie -cz

1974. szeptember 17.

a bnv alkalmából meghirdetett könnyüipari modellpályázat díjait kedden a vásár 10-es számú pavilonjában Dobrotka László miniszterhelyettes adta át a tervezőknek. az ágazat nagyszabású rekonstrukciójához kapcsolódó pályázatra csaknem 500 modellel neveztek be az iparban dolgozó tervezőművészek. hetvenhárom pályamunkát díjaztak, összesen 240 000 forinttal.

a kelme- és fazontervezők kiváló összmunkáját megtestesítő pályadíjas modellek esztétikailag és műszakilag is magas színvonalon elégitik ki a felhasználók igényeit; a legkorábbi alapanyagokból, a legfrissebb divatirányzatnak megfelelő, nagyüzemi gyártásra alkalmas kivitelben készültek. a magyar divatintézet tervezőinek munkáit előremutató jellegűként díjazták.

a díjazott pályamunkák közül is kiemelkedtek a praktikus, többrészes, variálható gyermeköltözékek, amelyeket láthat a vásár közönsége is. a modellek egy részét nagyüzemi gyártásra már is átvette többek között a békéscsabai és a mosonmagyaróvári köztáru gyár, valamint a kaposvári és a zalaegerszegi ruhagyár.
/mti/

--

bb 58. új tervezési és városépítési gyakorlat alakult ki - könnyüszerkezetes középületek tipustervét dolgozták ki dunaujvárosban - befejeződött az építőipari tudományos szimpozium

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 17.

kedden befejeződött a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés 25 éves jubileuma alkalmából dunaujvárosban rendezett építőipari tudományos szimpozium. a tanácskozás második napján a szovjetunió új városainak és az elmúlt 25 év alatt Magyarországon épült kilenc új város telepítésének, fejlesztésének műszaki-társadalmi tapasztalatait összegezték. megállapították, hogy a sokoldalú szovjet műszaki-tudományos segítséggel hazánkban új tervezési és városépítési gyakorlat alakult ki. az öt bányászváros és dunaujváros, kazincbarcika, leninváros, valamint százhalombatta az ország gazdasági szerkesztésének tervszerű megváltoztatását és az aránytalan településhálózat kiegészítését is szolgálta. ez az új városépítési gyakorlat a régi városok rekonstrukciójánál, valamint az új lakótelepek építésénél is jótékonyan éreztette hatását.

/folyt.köv./

-46-

17¹⁰g

bb 58. /új tervezési... 1. folyt./-szb

a két-napos építőipari tudományos konferencián az építésszek az új városok és lakóépületek uniformizáltságának ellen-szerét is keresték. bejelentették, hogy a dunaujvárosi tervező irodában többcélu, variálható könnyüszerkezetes középület terveit dolgozták ki. e tervek alapján változatos formájú és nagyságú iskolák, óvodák, üzletek építhetők. a dunaujvárosi tipizált szerkezet a dunai vasmű hajlitott acélszerkezetéből, és a székesfehérváron gyártott gipsz-perlit válaszfalakból szerelhető össze. az új könnyüszerkezetes elemekből 1975-ben 200 személyes óvodát, és 16 tantermes iskolát építenek dunaujvárosban. /mti/ a dunaujvárosi épületelemgyár vasbeton szendvicspaneljéből

--

bb 59. központi ifjúsági klub alakult balassagyarmaton

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 17.

központi ifjúsági klubot alakított a balassagyarmati mikszáth kálmán művelődési központ, amely kedden a volt vármegyeháza épületében rendezte első összejövetelét mintegy százhusz tagjának részvételével. a központi ifjúsági klub rendezvényeivel, foglalkozásaival mindenekelőtt a városban működő ifjúsági klubok tevékenységéhez nyújt módszertani segítséget. /mti/

--

bb 60. megkezdődött a magyar-szovjet jubileumi tudományos ülés az akadémián

t sb/gk szb ie -cz

1974. szeptember 17.

a magyar tudományos akadémia disztermében kedden megkezdődött a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési megállapodás aláírásának 25. évfordulója alkalmából rendezett háromnapos jubileumi tudományos ülés, amelyen részt vesz a hazai akadémiai és iparági kutató intézetek, egyetemek, tudományos egyesületek többszáz tudósa, képviselője. a plenáris ülésen megjelent dr. osztrovski györgy akadémikus, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese, tóth dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese és nagy mária, a magyar-szovjet baráti társaság főtársa. részt vesz az ülésen a szovjetunió tudományos akadémiajának tudósküldöttsége. ott volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

/folyt.köv./

-47-

17⁵⁰g

bb 60. /megkezdődött... 1. folyt./-szb

erdey-gruz tiber akadémikus, az mta elnöke nyitotta meg a tudományos ülészeket. hangsúlyozta, hogy ebben a negyedszázadban sokoldalú együttműködés alakult ki a két ország akadémiai között. a nemzetközi munkamegosztásnak megfelelően rendszeresen összehangolják az együttműködési egyezményekben meghatározott közös kutatási témákat. jelenleg a magyar tudományos akadémiának és a szovjetunió tudományos akadémiájának kutató intézetei 48 fontos téma megoldásán dolgoznak együtt. ezenkívül a szovjet orvostudományi akadémiával kötött egyezmény szerint 25, a szovjet mezőgazdasági akadémiával 9, az örmény tudományos akadémiával pedig 10 közös kutatási feladatot oldanak meg. ezeken túlmenően az iparági kutató intézetek, laboratóriumok még nagyon sokféle témában teremtettek kapcsolatot szovjet partnerekkel, s egymással összehangolva, közösen keresik a tudományos és műszaki-fejlesztési problémák megoldásának utjait. a két ország akadémiai intézetei támogatják, segítik e kapcsolatok fejlesztését is. az együttműködésben a kapcsolatok sokféle formáját érvényesítik. többek között évente 10-15 magyar tudósra nyílik arra lehetőség, hogy néhány évig szovjet kutató intézetben dolgozzék és gyűjtsön tapasztalatokat, s természetesen - az egyezménynek megfelelően - szovjet tudósok is dolgoznak magyar intézetekben. a kapcsolatok évente bővülnek, de még mindig sok lehetőség nyílik az együttműködés fejlesztésére. ezt segíti a jubileumi ülészek is, amelyen nemcsak az egyes tudományágak fejlődésének, hanem az együttműködés fejlesztésének újabb perspektíváit is áttekintik.

a szovjetunió tudományos akadémiájának elnöksége és a szovjet tudósküldöttség nevében a.m. prohorov nobel-díjas fizikus, a szovjet akadémiai küldöttség vezetője köszöntötte a tudományos ülészek résztvevőit. utalt arra, hogy a magyar tudományos akadémia jövőre lesz 150 éves, a szovjet tudósok pedig az idén ünneplik tudományos akadémiájuk alapításának 250. évfordulóját. a szovjetunió tudományos intézeteiben jelenleg 150 ezer kutató és tudós segíti a tudományos-műszaki haladás gyorsítását, az ország gazdasági és védelmi erejének növelését, a kommunista társadalom felépítését. a szovjetunió tudományos akadémiája nagy jelentőséget tulajdonít a szocialista országok tudományos-műszaki együttműködésének, a magyar és a szovjet akadémia közötti kapcsolatok állandó fejlesztésének. elismeréssel szólt a negyedszázados együttműködésben elért közös sikerekről, amelyeket gondosan összehangolt munkaterv alapján értek el, s most kedvező feltételeket nyújtanak ahhoz, hogy az 1976-80. évek közötti időszakban a kölcsönös érdekeknek megfelelően még tovább bővítse az együttműködést, s ezen az úton haladjanak tovább, hiszen még rendkívül sok lehetőség nyílik a kapcsolatok kiszélesítésére.

/folyt.köv./

17⁵⁵g

bb 60. /megkezdődött... 2. folyt./-szb

a tudományos ülészekon bográr géza akadémikus, az mta elnöke tartotta az első előadást a két ország tudományos és műszaki együttműködésének eredményeiről, perspektíváiról. hangsúlyozta: a tudományos-technikai forradalom korszakára jellemző, hogy néhány központi célra koncentrálnak a szellemi és anyagi erőket a kutatásokban. a szovjet tudósokkal kialakított szoros együttműködés tette lehetővé, hogy a gazdag országokénál sokkal szerényebb lehetőségekkel rendelkező magyar tudomány is bekapcsolódjék az emberiséget érintő nagy tudományos feladatokba, az atomenergia békés felhasználásával, az űrkutatással, a számítástechnikával összefüggő kutatásokba. a szovjetuniótól kapott kutatóreaktor segítségével jelentős fejlődésnek indult hazánkban a magfizikai, a magkémiai, a reaktorteknikai és a szilárdtestfizikai tudomány. az elért hazai eredmények alapján a központi fizikai kutató intézetben alakult egy nemzetközi kutató kollektíva, amely az 1000 megawattos atomerőművek reaktorzárnáinak neutronfizikai jellemzőit vizsgálja és keres a fejlesztésre újabb lehetőségeket. magyarországon a dubnai egyesített atomkutató intézetnek alapító tagja és aktív résztvevője, s a szocialista országokkal együtt bekapcsolódott a szovjet űrkutatások egyes területeibe is. így szovjet segítséggel már megkezdődtek a magyar űrtávközlési földi állomás létesítésének munkálatai is. különböző előkísérletek és előzetes elméleti megfontolások alapján a magyar és szovjet tudósok közös munkatervet dolgoznak ki új nagykapacitású rádiórelé-rendszer kifejlesztésére. ehhez nyújtanak segítséget a jelenlegi közös kutatások olyan mikrohullámú rendszerek létrehozására, amelyek fontos bázisai lesznek az egyseges, automatikus hírközvetítő hálózatnak.

a tudományos ülészekon résztvevő szovjet tudósok első előadását a.m. prohorov nobel-díjasfizikus tartotta, aki a szilárdtest-kutatások legújabb eredményeiről és lehetőségeiről számolt be. e kutatások felhasználása tette lehetővé, hogy új elemeken alapuló elektronikus számítógépeket hozzanak létre, s a mikroelektronikus kapcsolások révén másodpercenként többmillió műveletet végezzenek el, a többcsatornás gépek pedig néhány százmilliót, holott az egykori elektroncsöves típusok csak néhány ezer művelet megoldására voltak képesek. a szilárdtestfizikai kutatások adnak lehetőséget arra is, hogy a rendkívül nagy teljesítményű számítógépek nagytömegű információinak átvitelére - amelyre a régi kábelrendszer átvitelkapacitása már nem megfelelő - optikai vezetőköt alkalmazzanak majd. a száloptikák megbízható működése pedig már szükségessé teszi a lézer felhasználását, így távlatban lehetőség nyílik arra, hogy a háztartásokban legyen egy kis számítógép berendezés, amely egyben videotelefon és televízió is, s ugyanakkor különböző információk szerzésére kapcsolatot teremthet a nagy elektronikus számítógépekkel is. /folyt.köv./

18⁰⁰g

bb 60. /megkezdődött... 3. folyt./-szb

a nagyteljesítményű neodimiumveg lézerek perspektivikus lehetőséget nyújtanak arra, hogy termonukleáris folyamatokat vezéreljenek, szabályozzanak velük. a lézer módot nyújt az anyag sűrűségének növelésére is. a számítások szerint a lézerrel egy kilogramm szilárd anyag egy köbcméterbe sűrűsíthető, s már a közeljövőben megvalósítható ilyen sűrítéssel, hogy a hidrogént fémmé alakítsák és így szupravezetőt állítsanak elő. a többtízezer atmoszféra nyomással dolgozó szilárdtestfizika tehát hatalmas távlatokat nyit az anyagok szilárdsági, rugalmassági, korrózióállási és mágneses tulajdonságainak javításában, újfajta ipari technológiák létrehozásában.

a plenáris ülésen nagy érdeklődés kísérte b.n. petrov akadémikusnak az űrkutatás tudományos és népgazdasági jelentőségéről tartott előadását. hangsúlyozta, hogy az űrkutatás az a terület, amelyben különösen hatékony a nemzetközi együttműködés. a közös kísérletekkel, a széles körű tudományos információcserével gyorsabban felismerhetőkké válnak a világmindenség fejlődésének törvényszerűségei, a napban végbemenő folyamatok hatása a föld atmoszférájára és bolygónk minden élőlényére, s meggyorsítható a kozmikus technika eredményeinek népgazdasági hasznosítása. az alkotó együttműködés szép példája a hét szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió - részvétele az interkozmosz mesterséges holddal végzett kutatásokban, amely szerint 11 interkozmosz mesterséges holdat, két „vertikál”, típusu geofizikai rakétát, s számos meteorológiai rakétát bocsátottak fel, és komplex kutatási programokat oldanak meg a kozmikus meteorológia és aeronómia, az űrbiológia és a kozmikus orvostudomány területén. eredményesen működik a szocialista országok interszputnyik nemzetközi szervezete is.

b.m. petrov akadémikus nagy elismeréssel szólt a magyar tudósokkal folytatott együttműködésről. a magyar szakemberek több érdekes kísérletet készítettek elő és hajtottak végre a kozmikus sugárzás ugynevezett kemény összetevőjének kutatására. több geofizikai rakétával és az interkozmosz-6 mesterséges holddal összefüggésben vizsgálták a mikrometeor anyagrészcscék térbeli sűrűségét, kémiai összetételét. magyar tudományos laboratóriumokban megvizsgálták a szovjet automatikus készülékek által hozott holdtalajt és meghatározták a ritka földfém előfordulásának gyakoriságát. a központi fizikai kutató intézetben speciális programot dolgoztak ki a szputnyik-adatok és a szputnyik-pálya paramétereinek számítógépes feldolgozására és különösen érdekes eredményeket kaptak az „interkozmosz-3”, szputnyikkal észlelt nagy geomágneses vihar idején felvett adatok analízisével. /folyt.köv./

-50-

18⁰⁵ g

bb 60. /megkezdődött... 4. folyt./-szb

sikeresnek értékelte a magyar csillagászok és biológusok kutatásait is. a legutóbbi magyar-szovjet közös munka nagyon hasznos eredménye a szövetekvivalens „mixday”, anyagból készült „fantom”, ez az emberformájú bábu, amely lehetővé teszi, hogy beépített adókkal kutatásokat végezzenek az emberi szervezetbe hatoló sugárzás lehetséges hatásainak vizsgálatára.

az űrkutatások nagyon sok adatot szolgáltatnak a föld talajának és növényvilágának jellegéről, állapotáról, a környezeti szennyeződésekről, a különféle érceket tartalmazó területekről. a közeljövőben már lehetőség nyílik a mezőgazdasági kultúrák termőképességének, a talaj termékenységének és az erdőállományok értékelésére is. a kozmikus kutatások, s e tudományokban a nemzetközi együttműködés tehát jelentősen hozzájárul az általános műszaki tudományos fejlődéshez, a haladáshoz.

a tudományos ülésszak első napján összesen 13 előadás hangzott el, s a tudományos program szerdán újabb 15 előadással folytatódik. /mti/

--

bb 61. magyar-ndk barátsági gyűlések csongrád megyében

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 17.

az ndk megalakulásának 25. évfordulója alkalmából magyar-ndk barátsági gyűléseket rendez e héten csongrád megyében a hazafias népfrent. kedden apátfalva községben emlékeztek meg a baráti állam ünnepéről. a két ország népei közötti együttműködés jelentőségét máló józsef, a községi pártbizottság titkára méltatta, majd felszólalt dr. rudolf stöber, az ndk budapesti kulturális központjának igazgatóhelyettese.

szerdán csongrád városban, a hódmezővásárhelyi divatkötött-árugyár ottani gyáregységében tartanak majd hasonló magyar-ndk barátsági gyűlést. /mti/

--

17.46/szb

-51-

18¹⁰ g

bb. 62. kun béláné 1890-1974

rpr/rj -cz

1974. szeptember 17.

mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy hosszantartó súlyos betegség után kedden hajnalban elhunyt kun béláné, született gál irén elvtársnő, pártunk és a magyar forradalmi munkásmozgalom régi harcosa.

kun béláné temetése szeptember 20-án /pénteken/ 14 óra 30 perckor lesz a mező imre-uti temető munkásmozgalmi pantheonjában.

elhunyt elvtársunk barátai, elvtársai és tisztelői 14 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

budapest, 1974. szeptember 17-én

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

x x x

kun béláné nagyenyeden született 1890-ben. középiskolát, majd zeneiskolát végzett, zongoratanárnői képesítést szerzett. a tanácsköztársaság idején a közoktatásügyi népbizottságon dolgozott. mint pártonkívüli 1918. november 24-én részt vett a kommunisták magyarországi pártjának alakuló ülésén. kun béla élet- és harcostársa volt, a tanácsköztársaság leverése után hosszú éveken át a szovjetunióban élt és tevékenykedett. különböző párttanfolyamokon vett részt, elvégezte a komintern lenin iskoláját, s 1931-től volt a szkp tagja. 1924-1926 között a nemzetközi vörösségély központjában dolgozott. 1927-1937 között az szkp marxizmus-leninizmus intézetének tudományos munkatársa volt, az intézet pártszervezetében tevékenykedett. 1921 és 1936 között, amikor kun bélával a külföldi bizottság mindenkor székelyén tartózkodott, részt vett a kmp illegális tevékenységének technikai munkálataiban. emberségéért, elvhűségéért, emberi tulajdonságaiért mindenki tisztelte, szerette. tevékenységét több ízben ismerték el magas kitüntetésekkel, közöttük a tanácsköztársaság emlékéremmel, a munka érdemrenddel, a szocialista hazáért érdemrenddel és 1969-ben a munka vörös zászló renddel. /mti/

--

17.35 rj

- 52 -

18¹⁰g

bb. 64. őszi bnv - odaitélték a szövetkezeti díjakat

t/ol/gk/rj ie -cz

1974. szeptember 17.

az okisz árutermelési bizottsága kedden a bnv-n tartotta ülését. arról döntöttek ugyanis, hogy a vásáron mintegy 1500 termékkel szereplő 126 kiállító szövetkezet közül melyik kapjon okisz-díjat végül is 21 szövetkezetet díjaztak a korszerű, az ellátás javítását szolgáló termékekért. a többi között a pécsi cipőipari szövetkezetet szép kivitelű női cipőéért, a modell női szabó szövetkezetet elegáns ruháiért, a „star” szövetkezetet modern fürdőruha-kollekciójáért, a fönix htsz-t különleges színvariációkkal, ötletesen díszített gyermeköltözeteiért díjazták. az agromasexpón kiállító tatabányai dleta szövetkezet mezőgazdasági gépeiért, állattenyésztési berendezéseiért két arany-, öt ezüst- és négy bronzérmét kapott. /mti/

--

bb. 63. őszi bnv-n - a soproni szőnyeggyár sajtótájékoztatója

t/ol/gg/rj ie -cz

1974. szeptember 17.

„komfort”, elnevezésű faltól-falig szőnyegével és sok más termékkel jelentkezett a soproni szőnyeggyár a bnv-n. a keddi sajtótájékoztatón elmondották, hogy három év alatt több új gépsort vásároltak a faltól-falig szőnyegek gyártásához, s különleges mintaváltós fotócellás berendezéssel szerelték fel az üzemet. az új terméket január 1-től nagy tételben szeretnék gyártani. a kiállításon ugyanis máris nagy a sikere, a belkereskedelmi és építőipari vállalatokkal, a röltex-szel két nap alatt összesen 106 millió forint értékű szerződést kötöttek, ami az 1975. év első felére tervezett termelésnek mintegy egynegyede.

az új cikk iránt a szállodaipar is érdeklődik, és várhatóan sok új házigyári lakás padlózatát borítják majd ilyen egy darabból álló faltól-falig szőnyeggel. a komfort egyébként 80 féle szín-állással, illetve mintázattal készül, víznek, gombásodásnak egyaránt ellenáll, könnyen tisztítható. egyébként a gyár több százezer példányban bocsátotta a kereskedelem és más megrendelői rendelkezésére a szőnyegek tisztítására vonatkozó szakszerű tanácsokat. /mti/

↓ poliamid szálból, s gumihab alátéttel.

17.45 rj

- 53 -

18¹⁵g

bb. 65. a chilei akcióbizottság nyilatkozata a szolidaritási napról - a magyar jogász szövetség állásfoglalása

i/pr/gk/rj hi -cz

1974. szeptember 17.

egész társadalmunkat mozgósította az őszi antiimperialista béke, barátsági és szolidaritási rendezvénysorozat kiemelkedő eseménye, a chilei köztársaság meggyilkolt elnökére, dr. salvador allendére való emlékezés - tájékoztatta a magyar távirati irodát a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága.

elmondották: alkotó kollektívák, üzemek, termelészövetkezetek, intézmények, szocialista brigádok tiltakozó gyűlésein, az iskolák megemlékezéseiben százezrek ítélték el a chilei fasiszta katonai diktatura kegyetlenkedéseit, népelnyomó intézkedéseit, a legelemibb szabadságjogokat semmibe vevő cselekedeteit. követelték chile igaz fiainak, az ártatlanul bebörtönzött és meghurcolt politikai foglyoknak, közöttük luis corvalánnak és annibal palmának szabadon bocsátását, a reakciós junta terrorhadjáratainak azonnali megszüntetését. a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságához s a különböző társadalmi és tömegszervezetekhez több mint tízezer távirat, levél és tiltakozás érkezett az ország városáiból, falvaiból. ezeket a bizottság folyamatosan eljuttatja a chilei ellenállás külföldön és otthon tevékenykedő képviselőihez. a felhívások, tiltakozások mellett számos üzemben, községben és iskolában ajánlották fel társadalmi munkájuk ellenértékét a chilei nép megsegítésére, s fizették be forintjaikat a magyar szolidaritási bizottság társadalmi számlájára. meggyőződésünk-hangoztatták-, hogy a a szolidaritási akciókban kifejezésre jutott internacionalizmusra a chilei nép hősi harcában továbbra is bizton számíthat.

a dr. antalfy györgy elnökletével tartott keddi ülésén szolidaritási nyilatkozatot fogadott el a magyar jogász szövetség elnöksége.

- a puccs óta eltelt egy esztendő alatt - hangzik a nyilatkozat - a katonai junta felszámolta az alkotmányos kormány vívmányait, megsemmisítette a nép érdekeit szolgáló intézkedéseket. több ezer haladó gondolkodású hazafit végeztek ki törvényes ítélet nélkül. 30 ezer fogva tartott sinylődik mostoha körülmények között a koncentrációs táborokban. az ellenforradalmi junta újabb terroritéletek készül. közvetlen veszély fenyegeti luis corvalán és több más haladó politikus életét. a legutóbbi áldozatok között van jorge montes szenátor, a chilei kommunista párt központi bizottságának tagja, akit az elmúlt hónapokban minden törvényes eljárás nélkül tartóztatott le a junta.

/folyt.köv./

18.00rj

-54 -

18²⁰g

bb. 65. / a chilei... 1. folyt./rj

- a magyar jogász szövetség elnöksége felhívja a magyar jogászságot, támogassa a chilei népet szabadságáért vívott küzdelemben, az önkénnyel szemben tanusított ellenállásban. az elnökség követeli a rendkívüli állapot és a terrorperek megszüntetését, az emberi és szabadságjogok, valamint a törvényes kormány helyreállítását chileben. ez felel meg az ensz alapokmánya, valamint a polgári és politikai jogok egyezségokmánya elveinek és rendelkezéseinek. meggyőződésünk - zárul a nyilatkozat-, hogy a világ haladó erőinek támogatásával győz a chilei népnek a demokráciáért, jogáért és az igazságért vívott harca. /mti/

..-

bb. 66. termelészövetkezeti vágóhid, husbolt, bisztró a martfői tiszta cipőgyár munkásainak.

vid/fm/rj -cz

1974. szeptember 17.

a mézőhéki táncsics tsz új élelmiszeripari létesítményt: korszerűsített vágóhidat, modern husboltot és bisztrót adott át kedden martfűn. az ötmillió forintos szövetkezeti beruházásból épült létesítmények a hatezer munkást, köztük sok nagycsaládot foglalkoztató tiszta cipőgyár dolgozóinak jobb ellátását hivatottak biztosítani. a tsz saját állattenyésztéséből évente hat-hétezer vágóállatot dolgoznak fel, huszonöt-harminc féle töltelék- és füstölt árut forgalmaznak. a bisztróban állandó hideg, meleg étel, üdítőitalok várják a vendégeket.

a szövetkezet a jövőben is fejleszti martfői kereskedelmi hálózatát, tavasszal többek között zöldség- és gyümölcs-boltot nyit a gyár lakótelepén. /mti/

..-

18.00 rj

- 55 -

18²⁰g

bb 76. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig:

szb -cz

1974. szeptember 17.

34. duma-tiszaközi napok
  35. forgalomszámlálás
  36. hazaérkezett zsögön éva
  37. adrezdai egyetem budapesten
  38. ünnepi ülés pécsen
  39. korai kukoricák
  40. mozaik savariából
  41. portugál zeneszerző
  42. magyar izraeliták
  43. fao bizottság
  44. iparitanulók fogadása
  45. a szarvasmarhatenyésztésről
  46. borverseny
  47. szabolcsi vb
  48. veszprémi vb
  49. kocogó nap
  50. hazaérkezett a magyar küldöttség szalonikiból
  51. a kötszövőipar a bnv-n
  52. autóker sajtótájékoztató
  53. mongól küldöttség
  54. budapesti művészeti hetek
  55. sajtótájékoztató a csehszlovák kulturá hetéről
  56. budapesten a teatr polski
  57. a könnyűipari modellpályázat díjai
  58. befejeződött az építőipari szimposium
  59. ifjúsági klub
  60. tudományos akadémia jubileumi ülészaka
  61. magyar-ndk barátsági gyűlések csongrád megyében
  62. meghalt kun béláné
  63. soproni szőnyeggyár
  64. szövetkezeti díjak
  65. tiltakozás a chilei terror ellen
  66. termelőszövetkezeti vágóhid
  67. mashpriborintorg sajtótájékoztató
  68. a lengyel kultúra sajtótájékoztatója
  69. puja frigyes
  70. szocialista szerződés
  71. magyar-bolgár barátsági nap
  72. a nyár utolsó koncertje miskolcon
  73. losonczy pál
  74. részvétlívrat
  75. párt- és államüvezetők látogatása
  76. hírjegyzék
- /mti/

--

-56-

18⁵⁰ g

bb. 67. őszi bnv - a mashpriborintorg sajtótájékoztatója

t/kf/tr/rj ie -cz

1974. szeptember 17.

a szovjet rádiótechnikai és optikai - mechanikai cikkek exportőre, a mashpriborintorg külkereskedelmi egyesülés kedden szakmai találkozót és sajtótájékoztatót rendezett a bnv-n.

a szurnov, az egyesülés képviselője beszámolt arról, hogy termékeik, tartós fogyasztási cikkek hagyományosak a magyar importlistán, s a vállalat is rendszeresen résztvesz a budapesti vásárokon. tavaly egyebek között 200 000 rádiót, 80 000 fényképezőgépet, 230 000 tv-képcsövet és több mint félmillió órát szállítottak hazánkba. az egyesülés az idén mintegy 15 millió rubel értékű könnyű híradástechnikai készüléket és berendezést, valamint fotócikket exportál magyarországra, ahonnan 70 millió rubelért vásárolt különféle termékeket.

a bnv-t felhasználják üzleti kapcsolataik erősítésére, bővítésére. az ofotért-tal például tárgyalnak a vásáron bemutatott új típusu, 16 milliméteres filmvetítő szállításáról. megbeszéléseket folytatnak egyik újdonságuk, a mikromodulokból és integrált áramkörökből felépített, hordozható junosztly televízió jövő évi szállításáról is. a tárgyalásokon mintegy 10.000 ilyen készülék exportját készítik elő. /mti/

--

bb. 69. puja frigyes

gk/rj hi -cz

1974. szeptember 17.

külgyminiszter bemutatkozó látogatáson fogadta iljas hamzah-t, az indonéz köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki szerdán adja át megbízólevelét. /mti/

--

18.10 rj

- 57 -

19⁰⁰ g

bb. 68. sajtótájékoztató a lengyel kultúra napjai rendezvény-sorozatáról

t/nm/tr/rj hi -cz

1974. szeptember 17.

Lengyelország felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére budapesten megrendezik a lengyel kultúra napjait. a rendezvény-sorozatáról kedden tájékoztatták a sajtó munkatársait a fészkek művészklubban. tadeusz kaczmarek lengyel kulturális és művészetügyi miniszterhelyettes, tadeusz hanuszek nagykövet jelenlétében, elmondta a sajtó munkatársainak, hogy rendkívül nagy készülődéssel, várakozással tekintenek az ünnepi program elé. tájékoztatta az egybegyűlteket arról, hogyan született újjá a háború pusztításaiból a baráti szocialista ország művészete, kulturája. többek között beszámolt arról, hogy jelenleg Lengyelországban 54 000 könyvtár, s mintegy 30 000 falusi kiskönyvtár tevékenykedik több mint 200 milliós könyvtárral, és csaknem 17 millió olvasóval. ez azt jelenti, hogy Lengyelországban minden második ember tagja valamilyen könyvtárnak. a baráti szocialista országban 130 színház vállalkozik a közönség kulturált szórakoztatására. közöttük 51 drámai együttes, tíz opera, 23 bábszínház, 18 filharmónikus zenekar. évente 140 millióan váltanak mozijegyet. a lengyel filmgyártás évente 25 játékfilmet és több mint 700 dokumentumfilmet, rajzfilmet produkál. a háború utáni lengyel filmek a különböző nemzetközi seregszemléken, fesztiválokon 880 díjat, kitüntetést hódítottak el. évente körülbelül 20 millióan látogatják az ország muzeumait. a műkedvelő mozgalom is élénk fejlődésnek indult, 40 millióan vettek részt például tavaly a művelődési otthonok különböző műsorain, s csaknem 38 000-en iratkoztak be a különféle műkedvelő együttesekbe. a lengyel kulturális miniszterhelyettes szólt arról is, hogy Lengyelország bővíteni kívánja kulturális kapcsolatait a világ különböző országaival, elsősorban a szocialista országokkal. nem véletlen, hogy éppen Magyarország volt az egyik első szocialista állam, amellyel Lengyelország kulturális szerződést kötött. országaink között harmónikus, gazdag kulturális együttműködés

alakult ki az elmúlt 25 év során. így többek között 70 lengyel együttes, zenekar, 250 szocialista járt Magyarországon, ahonnan

130 együttest láttak vendégül. Magyarország mintegy 200 képzőművészeti kiállítást rendezett a baráti szocialista országban, míg onnan 150-et fogadott. a magyar mozinézők 200 lengyel filmet láthattak, míg a lengyelek 160 magyar produkciónak tapsolhattak. hazánkban csaknem 100 lengyel színművet vittek színre, míg lengyel barátaink 90 magyar drámát mutattak be.

/folyt.köv./

18.17 rj

- 58 -

g 1940

bb. 68. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

andrzej krasicki, a hazánkban vendégszereplő teatr polski igazgatója a színház vendégjátékának fontosságát méltatta, s bemutatta a társulat tagjait az újságíróknak. közöttük stanislaw mikulskit a hajdani klosskapitányt, a parasztok tv-sorozatának két főszereplőjét; krystyna królównát, s wladyslaw hanczat is.

a sötét folyó című színes lengyel film rendezője, sylveszter szysko elmondta, hogy Lengyelországban ismét megnövekedett az érdeklődés a film iránt, s az átmeneti csökkenés után újra egyre többen váltanak jegyet a filmelőadásokra, ez elsősorban azzal magyarázható, hogy jelentősen megnövekedett a mával foglalkozó művek száma. végül august kowalczyk, a teatr polski művészeti vezetője ismertette a színház történetét: elmondta, hogy az intézményt 1913-ban alapították. a színház, amely a felszabadulásig is elsősorban a haladó drámairodalommat segítette színpadra, 1946. január 17-én nyitotta meg újból kapuit, varsó felszabadulásának első évfordulója tiszteletére. az együttes elsősorban a mai lengyel szerzők drámáinak bemutatására vállalkozik, de szívesen adnak otthont a baráti szocialista országból érkező színpadi műveknek is. többek között itt játszották évekket ezelőtt örökény istván: tóték című drámáját.

az együttes Magyarországon a thália színházban emst bryll-katarzyna gartner üvegfestmény című népi ihletésű musicaljében találkozik először a fővárosi közönséggel, majd vszjevolod visnyevszkij nálunk is játszott drámáját, az optimista tragédiát adják elő. budapesti vendégjátékuk stanislaw grochówiak: „a fiuk,” című drámájának premierjével ér véget. ezután a társulat kecskemétre utazik, ahol ugyancsak két előadást tartanak. /mti/

.-.

bb. 71. magyar-bolgár barátsági nap mezőgyánban

vid/kz/mné/rj -cz

1974. szeptember 17.

magyar-bolgár barátsági napot rendezett kedden mezőgyánban a hazafias népfront békés megyei titkársága. a magyar-bolgár barátság termelőszövetkezetben tartott találkozóon a budapesti bolgár nagykövetség is képviseltette magát. este a községi művelődési házban gyűlésen emlékeztek meg a község lakói a bolgár nép felszabadulásának 30. évfordulójáról. /mti/

.-.

18.25 rj

- 59 -

g 1940

bb. 70. szocialista szerződést kötöttek az ország legnagyobb áruházának építői

t/ni/gg/rj ie -cz 1974. szeptember 17.

kedden az építők szakszervezetének székházában szocialista szerződést írt alá az a 12 vállalat, amely részt vesz a skála budapesti nagyáruház építésében. az aláírásnál megjelent bar-tolák Mihály, a szövetség elnökhelyettese.

a résztvevők vállalták, hogy az építési és átadási határidő betartásának érdekében a szerződéses kötelezettségeken túl is együttműködnek, a meghatározott ütemterven csak ésszerűen, közös egyetértés alapján változtatnak. műszaki, munka- és üzemszervezési, valamint fejlesztési tevékenységüket összehangolják, az ésszerűsítéseket és újításokat a lehető legrövidebb idő alatt elbírálják és hasznosítják az építkezésen. az együttműködés eredményeinek értékelésére az érdekelt vállalatok gazdasági és társadalmi vezetői félénként megbeszélést tartanak.

axi. kerületben épülő 10 000 négyzetméteres szövetkezeti áruház átadási határideje 1976. április 4.-e. ennek betartását nemcsak a most megkötött szocialista szerződés szolgálja, hanem a szakszervezetek budapesti tanácsának, az építő szakszervezet és a kisz budapesti bizottságának védnöksége is segíti. /mti/

--

bb. 72. a nyár utolsó koncertje miskolcon

vid/kz/mné/rj -cz 1974. szeptember 17.

miskolcon az avasi műemléktemplomban kedden zajlott le a nyári collegium musicum hangverseny-sorozat utolsó koncertje. a záróhangversenyen kárpáti józsef orgonaművész bach műveket szólaltatott meg. /mti/

--

18.30 rj

- 60 -

g 1940

bb. 73. Losonczi Pál,

gk/rj hi -cz 1974. szeptember 17.

az elnöki tanács elnöke, Fock Jenő, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta dóczé Kálmánt, hazánkban a Pakisztán Iszlám Köztársaságba akkreditált új nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

--

bb 74. részvételtávirat

tr/rj -cz 1974. szeptember 17.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét az olasz kommunista párt központi bizottságának Agostino Novella, a párt politikai bizottsága tagja elhunytával. /mti/

--

bb. 75. párt- és állami vezetők látogatása a magyar-szovjet tudományos műszaki együttműködés jubileumi kiállításán

t/ni/gg/rj ie -cz 1974. szeptember 17.

kedden párt- és állami vezetők látogatták meg a magyar-szovjet tudományos műszaki együttműködés 25 éves jubileuma alkalmából rendezett kiállítást. a két ország közös eredményeit bemutató kiállítást megtekintette Fock Jenő, a minisztertanács elnöke,

aczel György, a minisztertanács elnökhelyettese, apró Antal, országgyűlés elnöke, Benke Valéria, a társadalmi szemle főszerkesztője, a politikai bizottság tagjai, Huszár István és Lázár György, a minisztertanács elnökhelyettesei, dr. Ajtai Miklós, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és a kormány több tagja. a vendégeket a KGM Technika Házában - ahol megtekintették a Szovjetunió életét bemutató kiállítást és a magyar-szovjet együttműködés eredményeinek bemutatóját - N.N. Csernih, a kiállítás szovjet igazgatója fogadta és kalauzolta. ezután a párt- és állami vezetők felkeresték a szovjet tudomány és kultúra házában, a tudomány és technika mindennapi életben, című kiállítást. /mti/

--

18.45 rj

- 61 -

1920 g

bb. 77. szovjet építésügyi küldöttség érkezett budapestre

k/sb/gg/rj ie -cz

1974. szeptember 17.

1.1. iscsenkonak, a szovjetunió állami építési bizottsága elnökhelyettesének, a szovjetunió építőipari tudományos egyesülete elnökének vezetésével kedden szovjet építésügyi küldöttség érkezett budapestre. a ferihegyi repülőtéren dr. szabó jános építésügyi és városfejlesztési államtitkár fogadta a vendégeket. a szovjet küldöttség tárgyalásokat folytat a kétoldalu építésügyi műszaki-tudományos együttműködés 1974 és 1975 évi munkatervének egyeztetéséről. /mti/

--

bb. 78. aláírták a magyar és a szovjet építőművészek szövetségének kétéves együttműködési munkatervét

t/sb/gg/rj ie -cz

1974. szeptember 17.

a magyar építőművészek szövetsége és a szovjet építőművészek szövetsége 1970-ben kötött megállapodást a kétoldalu közvetlen együttműködésre. azóta rendszeresen egyeztetik munkaterveiket. az 1975 és 1976 évekre előirányzott munkatervet kedden írta alá gáspár tibor, a művész főtitkára és nyikolaj ullasz, a szovjet szövetség vezetőségének titkára.

a munkaterv alapján a szakmai szemináriumokra és szimpóziumokra kölcsönösen meghívják a partner-szövetség képviselőit. mindkét szövetség támogatja a közvetlen szakmai tapasztalatcserék és tanulmányutak megszervezését. így 1976-ban több magyar szakembert fogad a szovjet szövetség tanulmányuton, s ezzel a legkorszerűbb ipari épületek tanulmányozására nyújt lehetőséget. a jövő évben a magyar építészetéről rendeznek kiállítást a szovjetunióban, s viszonzásként szovjet építészeti kiállítást fogadnak budapesten. mindkét szövetség vállalta azt is, hogy a hozzá látogató építész-csoportoknak, egyes építészeknek segítséget nyújt az érdeklődésükre leginkább választ adó szakmai programok összeállításában. az új munkaterv alapján kiterjesztették az együttműködést a legjobb diplomamunkák kölcsönös kiállítására és az építészeti főiskolák tanárainak tapasztalatcseréjére is. az együttműködést segíti, hogy a jövő évben a magyar szövetség konzultatív tanácskozáson fogadja a szocialista országok építészeti szövetségeinek vezetőit. /mti/

--

18.55 rj

- 62 -

1930 Gy

vbb. 79. időjárásjelentés

gg/rj -cz

1974. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, kedden este 19 órakor:

mérsékelt meleg, napos idő

várható időjárás az ország területén szerda estig: kevés felhő, napos idő, eső nem lesz. reggel, főként a nyugati, délnyugati megyékben erős párásság, néhány helyen köd. napközben időnként megélénkülő délkeleti szél. mérsékelt meleg nappal.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 21-25 fok között. /mti/

bb. 80. befejeződött a szakszervezeti lapok főszerkesztőinek értekezlete

gg/rj -cz

1974. szeptember 17.

az európai szocialista országok központi szakszervezeti lapjainak főszerkesztői értekezlete varsóban befejezte munkáját. a résztvevők elhatározták a szakszervezeti sajtómunka kölcsönös fejlesztését és a lapok tervszerűbb együttműködését. megegyeztek abban, hogy 1975-ben moszkvában megvizsgálják a megállapodás gyakorlati tapasztalatait. a magyar szakszervezeti lapokat képviselő dr. síklós jános, a népszava főszerkesztője és lánczos jános, a munka főszerkesztője hazaérkezett Lengyelországból. /mti/

bb 81. Lengyel filmbemutató

cz/um cz

1974. szeptember 17.

kedden a puskin moziban a Lengyel film napok keretében vetítették le a sötét folyó című színes filmet.

a lengyel népköztársaság felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett eseményen dr. soproni jános, a hunnia játékfilm stúdió igazgatója mondott ünnepi bevezetőt.

a filmbemutatón megjelent dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, roska istván külügyminiszterhelyettes, tóth dezső a kb osztályvezető-helyettese, nagy miklós a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese és farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, valamint politikai, kulturális és társadalmi életünk számos más ismert személyisége. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, a sylwester szyszko a sötét folyó című film rendezője által vezetett lengyel filmművészeti delegáció, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

--

ép.57/um

- 63 -

71000

bb 82. ünnepség a bolgár néphadsereg napja alkalmából

ob/um cz

1974. szeptember 17.

a bolgár néphadsereg napja alkalmából megemlékezést tartottak a magyar néphadsereg központi klubjában. beszédet mondott tudor ivanov dacsev vezérőrnagy, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. a megemlékezés után bemutatták az ivan kondarev című bolgár filmet./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 68.sz. hírünk sajtótájékoztató ../1.folyt. 2. bek. 1.sorában a név helyesen:

s y l w e s t e r szyszko
/mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 22.sz.hírünk /a legfelsőbb ../ 2.bek. 3v-4.sorában a név, szöveg helyesen:

...dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese és dr.

szilberekj jeno

/mti/

-. -

vbb 83. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

rj -cz

1974. szeptember 17.

77. szovjet építésügyi küldöttség érkezett budapestre

78. aláírták a magyar és a szovjet építőművészek szövetségének munkatervét

79. időjárásjelentés

80. befejeződött a szakszervezeti lapok értekezlete

81. lengel filmbemutató

82. ünnepség a bolgár néphadsereg napja alkalmából

83. hirjegyzék

-. -

- 64 -

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
belföldi szerkesztőség vezetője : burján sándor
ügyeletes szerkesztő : halasi györgy
szerkesztő: koncz antal

21²⁰g

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. eredményesek az iskolaelőkészítők - ujtípusu kísérlet öt éves gyerekeknek

i szö/mm szb hgy

1974. szeptember 18.

az elsőosztályos kicsinyeknél előforduló tanulási „kudarok”, egyik oka: számosan közülük minden átmenet nélkül kerülnek az iskolapadba. jellemző adat: legutóbb az elsősök sorából ugyan több mint 91 ezer gyerek járt óvodába, - de mi történt a többiekkel, akik hely hiányában nem részesültek az óvodai előnyökben?

ez a körülmény készítette az illetékeseket az iskolára előkészítés más formáinak kísérleti jellegű megvalósítására. az iskolaelőkészítő foglalkozásokat négy esztendővel ezelőtt szabályozta a miniszteri utasítás, amely az általános iskolai tanulmányokra előkészítő foglalkozások szervezését részletezte. a tapasztalatokról tájékoztatták az mti munkatársát az oktatási minisztériumban.

az utasítás megjelenése kedvező visszhangra talált - pedagógusok és szülők körében egyaránt. a tanítók, óvónők és az iskolai igazgatók egyre több gyereket vontak be az április 1-től a tanévzáró értekezletig tartó iskolaelőkészítő foglalkozások változatos programjába. /folyt.köv./

-1-

g